

No. 10.

Bromberg, am 7ten März 1817.

No. 10.

Bydgoszcz, dnia 7. Marca 1817.

G e s e h a m m l u n g.

Nro. 3. enthält:

Nro. 400. Verordnung wegen des Königl. Titels und Wappens. Vom 9ten
Januar 1817.

Die Beglaubigung der nach Frankreich
zu sendenden Aktenstücke betreffend.

Es wird gegenwärtig in Frankreich jedes aus dem
Auslande kommende Aktenstück für hinlänglich au-
thentisch anerkannt, wenn es von der kompetenten
Behörde ertheilt, und alsdann die Unterschrift ent-
weder von dem an dem fremden Hofe akkreditirten
französischen Gesandten, oder von dem Gesandten
des fremden Hofes an dem französischen certifi-
zirt ist.

Indem das Königl. hohe Ministerium der
auswärtigen Angelegenheiten zu Berlin mich von
dieser neuen, den Geschäftsgang erleichternden Ein-
richtung unterrichtet hat, ist von demselben mir zu-
gleich die Nothwendigkeit bekannt gemacht worden,
daß die Atteste der Unterbehörden der verschiede-
nen Provinzen von den Ober-Präsidenten derselben
beschelniget werden müssen.

Demgemäß veranlasse ich sämmtliche Einwoh-
ner des Großherzogthums Posen, welche sich in
dem Fall befinden möchten, Atteste, die einer öffent-
lichen Beglaubigung bedürfen, nach Frankreich zu
senden, diese Beglaubigung zwar von den betref-
fenden Lokal-Behörden besorgen zu lassen, alsdann

Względem poświadczania akt do
Francyi odsyłać się mających.

Wszelkie akta z innych krajów do Francyi
nadchodzące, uznawane teraz będą za dostat-
ecznie autentyczne, skoro przez właściwą
władzę będą udzielone i następnie podpis na
nich albo przez posta francuzkiego przy ob-
cym dworze akkredytowanego, albo też przez
posta obcego dworu przy dworze francuzkim
znaydującego się zaświadczonej zostanie.

Ministryum spraw zewnetrznych w Ber-
linie uwiadomiając mnie o nowém tém urzą-
dzeniu, bieg interesów ułatwiającém, oświad-
czyło mi zarazem tę konieczność, że atesta
władz niższych w każdéj prowincyi przez
Naczelnego Prezesa poświadczone byćdż muszą.

Stosownie więc do tego wyzywam wszy-
stkich mieszkańców Wielkiego Księstwa Po-
znańskiego, którzyby atesta publicznego po-
świadczania wymagające do Francyi przestać
zechcieli, aby się o takowe poświadczania
zgłaszali do właściwych władz miejscowych,

aber, sofern die Lokal-Behörden zu der admiralstrativen Parthe gehören, mit die Ausfertigungen zu dem Erbe noch zugeben zu lassen, damit mether Seite die Unterschrift der betreffenden Behörde bescheiniget werden könne.

Posen, den 8ten Februar 1817.

Königl. Preuß. Ober-Präsident des
Großherzogthums Posen.
v. Zerboni di Sposetti.

Erläuterung der Verfügung vom 6ten
Dezember 1816. wegen Vergütung
der Transportkosten. Amtsblatt für
1816. Seite 607.

Da unser unterm 26ten September d. J. erlassenes gemeinschaftliches Circulare hin und wieder dahin mißverstanden ist, daß für die, vermöge Kommunal-Vlicht zu leistenden Transport-Subarren auch dann, wenn die Land-Armenhäuser oder ein anderer Privat-Fonds zu deren Bezahlung nicht verbunden sind, eine Vergütung bezahlt werden soll, daß mithin letztere aus den Landesherrlichen Kassen auch dann gewährt werden soll, wenn dies in einer Provinz bisher nicht statt hatte; so wird der Königl. Reiterung hierdurch eröffnet, daß letzteres keinesweges der Sinn jenes Circulars ist, sondern daß vielmehr dasselbe in Ansehung der Erstattung der Kosten dieser Kommunal-Transportfuhren aus Königl. Kassen, es bei der bestehenden Verfassung einer jeden Provinz lediglich beläßt.

Berlin, den 13ten Dezember 1816.

Der Minister des Innern
(Unt.) Schuckmann.
Der Polizei-Minister
(Unt.) Wittgenstein.

Vorstehende hohe Ministerial-Bestimmung wird in Verfolg unserer Bekanntmachung vom 6ten Dezember v. J. Amtsblatt von 1816. Seite 607. v. hiedurch zur allgemeinen Kenntniß gebracht.

Bromberg, den 13ten Februar 1817.

Königlich Preussische Regierung.
Erste Abtheilung.

a iezellny też władze do wydania administracyjnego należały, expedycje ich mnie jeszcze, końcem zaświadczenia ich podpisu, podawali.

Poznań, dnia 8. Lutego 1817.

Królewsko-Pruski Naczelný Prezes
W. Xięstwa Poznańskiego.
v. Zerboni di Sposetti.

Objasnienie urzadzzenia z dnia 6. Grudnia 1816. względem wynagrodzenia fur transportowych. Dziennik Urzęd. z 1816. r. stronnica 607.

Gdy wyszły w dniu 26. Września r. b. wspólne nasz okólnik, tu i owdzie w ten sposób złe rozumiany został, że za fure transportowe z obowiązku gminnego dostawiać się mające, w ten czas nawet, gdy instytucje ubogich domów włościńskich lub inny fundusz prywatny do zapłacenia onych obowiązane nie są, wynagrodzenie nastąpić ma, że zatem wynagrodzenie to i wtenczas z kassy rządowej nastąpić ma, chociaż to w niektórych prowincjach dotychczas w używaniu niebyło, oświadczamy zatem niniejszém Królewskiemu Regencyi, że rzeczony wynagrodzenie w żaden sposób nie jest w myśl rzeczonego okólnika, ale raczej w względnie zastopkoenia kosztów z kassy Królewskich za transportowe kummunalne fure, przy urzadzaniu każdéy w szczególności prowincji pozostać się.

Berlin, dnia 13. Grudnia 1816.

Minister Spraw Minister Policyi
Wewnętrznych (podp.) Wittgenstein,
(podp.) Schuckmann.

powyższe wysokie ministeryalne postanowienie w ciągu obwieszczenia naszego z dnia 6 Grudnia r. z w Dzienniku Urzędowym z roku 1816. na stronnicy 607. umieszczonego, podaliśmy niniejszém do wiadomości publicznej.

Bydgoszcz, dnia 13. Lutego 1817.

Krol. Pruska Regencya.
Wydział Pierwszy.

N a c h w e i s u n g

der in den Kreis-Städten des Bromberger Departements vom 1sten bis 31sten Januar 1817.
statt gehalten Markt-Preise.

Namen der Kreis-Städte.	G e t r e i d e.				Gersten- Größe.	Buch- weizen- Größe.	Erbfen.	Fleisch- ein Pfund	Brand- wein ein Quart.	Heu ein Centner.	Stroh ein Schock.
	Weizen.	Roggen.	Gerste.	Hafer.							
Der Berliner Scheffel											
Rtl.gar. v. Rtl.ggr. v. Rtl.ggr. p. Rtl.ggr. p. Rtl.ggr. p. Rtl.ggr. p. Rtl.ggr. p. Rtl.ggr. p. Rtl.ggr. p. Rtl.ggr. p. Rtl.ggr. p.											
1 Bromberg	4 22	2 13	1 11	1	2 16	4	2 4	1 9	6 6	15	4 16
2 Czarnikau	4 21	2 10	1 8	21 6	2 12	4 12	2 10	1 5½	6	19	3
3 Gnesen	3 15	2 8	1 4	20 2	3 2	3 13	4 1 17 9	1 7	4	16	2 22
4 Inowroslaw	4	2 12	1 9	1 2	2 8	3 16	2	2	3 8½	16	2 8
5 Wirsitz	4 10	2 10	1 6	23			2 5	1 6	7	1	2
6 Wongrowiec	3 6	2 2	1	20	1 3			1 10	6 5		4

Bromberg, den 20ten Februar 1817.

Königliche Preussische Regierung Erste Abtheilung.

W y k a z

Cen targowych w miastach powiatowych Departamentu Bydgoskiego od dnia 1. do
31. Stycznia 1817. miesce mianych

Nazwisko miast. powia- towych.	Z b o ż e.				Kasza jęcz- mienna.	Kasza tatareza.	Groch.	Mięsa funt.	Wódki kwarta.	Siana cetnar.	Stomy kopa.
	Pszenica	Zyto.	Jęcz- mien.	Owies.							
Korzec Berliński											
tal. dg. f. tal. dg. f. tal. dg. f. tal. dg. f. tal. dg. f. tal. dg. f. tal. dg. f. tal. dg. f. tal. dg. f. tal. dg. f. tal. dg. f.											

1 Bydgoszcz	4 22	2 13	1 11	1	2 16	4	2 4	1 9	6 6	15	4 16
2 Czarnkow	4 21	2 10	1 8	21 6	2 12	4 12	2 10	1 5½	6	19	3
3 Gniezno	3 15	2 8	1 4	20 2	3 2	3 13	4 1 17 9	1 7	4	16	2 22
4 Inowrocl.	4	2 12	1 9	1 2	2 8	3 16	2	2	3 8½	16	2 8
6 Wyzysk	4 10	2 10	1 6	23			2 5	1 6	7	1	2
6 Wągrowiec	3 6	2 2	1	20	1 3			1 10	6 5		4

Bydgoszcz, dnia 20. Lutego 1817.

Królewska Pruska Regencya. Wydział Pierwszy.

Falsche 7 Stücke betreffend.

Es ist in der Stadt Labischin ein falsches preussisches Stück zum Vorschein gekommen, welches mit dem Münzzeichen A. und der Jahreszahl 1804 versehen, aus Kupfer besteht und auf der Oberfläche schwach versilbert ist.

Es ist ohne allen Werth und unterscheidet sich von den ächten auf der Hauptseite durch Unähnlichkeit des Bildnisses, und auf der Rückseite durch die unrichtige Form der Krone, des Adlers und des Schildes, so wie überhaupt durch unregelmäßige Schrift und Zahlen. Es ist auch leichter als die ächten Stücke, und die Masse desselben verräth sich auf den Stellen wo die Versilberung abgerieben ist, durch die kupferrothe Farbe.

Das Publikum wird vor der Annahme und Verbreitung dieser falschen Stücke gewarnt, sämtliche Polizei- und Kassensoffizianten aber werden beauftragt, beim Erscheinen derselben ihrem Vorgesetzten nachzuforschen, und ihre gemachte Entdeckungen uns ungesäumt anzuzeigen.

Bromberg, den 18ten Februar 1817.

Königlich Preussische Regierung.
Zweite Abtheilung.

Leitung der Geschäfte der 2ten und 3ten
Sektion des Königl. Ministerii der
auswärtigen Angelegenheiten.

Nach dem Wunsche und auf den Antrag des wirklichen Geheimen Legationsraths von Raumer ist derselbe bei seinen sehr vermehrten Geschäften als vortragender Rath im Ministerio der auswärtigen Angelegenheiten, von der ihm bisher obgelegenen Leitung der Geschäfte der zweiten Sektion des gedachten Ministerii, mit Genehmigung Sr. Majestät des Königs entbunden, und solche von dem wirklichen Geheimen Legationsrath v. Jordan, neben der demselben bisher schon übertragenen Leitung der Geschäfte der dritten Sektion übernommen worden, daher von jetzt ab, alle zu den Affairs der 2ten und 3ten Sektion des vorgedachten Ministerii, mit Ausschluß der römischen geistlichen Sachen, und der die Bibliothek des Ministerii betreffenden Angelegenheiten,

Względem fałszywéy złotowki.

W mieście Łabiszynie okazała się fałszywa złotowka-pruska, która znakiem mennicy A i liczbą roku 1804. opatrzoną, z miedzi składa się, i na powierzchni cienko posrebrzana jest.

Złotowka ta niema żadney wartości i różni się od prawdziwych, na głównéj stronie przez niepodobienstwo popiersia, na wsteczney zaś stronie, przez nieprawdziwą formę korony, orła i tarczy, a szczególnaiéj przez nieregularność napisu i liczby. Jest przymót lżeysza iak prawdziwe złotowki, i massa teyże okazuje się na miejscach z srebrem obtartych, miedziano-czerwonawego koloru.

Ostrzega się przeto publiczność, aby fałszywych tych złotówek nieprzyimowała, i w bieg niepuszczała, officyalistom zaś kasowym zalecamy, aby przy okazaniu się tychże pierwiastkowosci onych śledzili a otem nam donosili.

Bydgoszcz, dnia 18. Lutego 1817.

Król. Pruska Hegencya.
Wydział Drugi.

Prowadzenie czynności sekcji 2giej
i 3ciej Królewskiego Ministerii, um
interessów zagranicznych.

Według życzenia i na wniosek rzeczywistego Radcy tajnego-legacyinego de Raumer, został tenże przy znacznem powiększeniu się czynności jego jako Radcy przedstawiający w Ministerium interessów zagranicznych, od poruczonego mu dotychczas prowadzenia czynności sekcji drugiey rzeszonego Ministerii, za szwoleniem Najjaśnieyszego Króla uwolniony, i to przez rzeczywistego Radcę tajnego legacyinego de Jordan, obok poruczonego mu dotychczas prowadzenia czynności sekcji trzeciej, przyteż został, odtąd więc, wszystkie czynności sekcji 2 i 3. powyżey rzeszonego Ministerii, wyłączywssy rzymiskoduchowne rzeczy i interessa biblioteki Ministerstwa dotyczące się, iako do wydziału 1szey

als welche zum Ressort der ersten Sektion übergehen, unter dessen alleiniger Leitung werden bearbeitet werden, welches hierdurch zur öffentlichen Kunde gebracht wird.

Bromberg, den 22sten Februar 1817.

Königlich Preussische Regierung.
Erste Abtheilung.

Die Kolonisten-Nachweisungen betrefsend.

Durch die Amtsblatt-Verfügung vom 20sten Februar v. J. No. 10, pag. 97, ist die Einreichung vollständiger Nachrichten von den in alien Privat- und Domainen-Gütern des Departements an Ansiedler zu vergebenden leeren Etablissements oder auch infultwirten Ländereien, und von den Bedingungen unter welchen Ansiedler gesucht werden, angeordnet.

Es sind in Betreff der Privat-Güter nur einige Nachrichten eingegangen, zu welchen aber auch seit ihrer Sammlung, erhebliche Nachträge zu machen seyn dürften.

Uebrigens ist es nöthig zu wissen, wie weit die beabsichtigten Ansiedelungen gedeihen, durch welche Familien und unter welchen Bedingungen sie erfolgt sind?

Es werden daher sämmtliche Königl. Landräthl. und Domainen-Ämter hierdurch aufgefordert, eine solche Nachweisung bis zum 15ten April d. J. unter den in der bezogenen Amtsblatt-Verfügung vorgeschriebenen Rubriken einzureichen, und sind hiebei von den Landräthlichen Ämtern die Privatgüter ihres Kreises, und von den Domainen-Ämtern die in den Königl. Domainen bezugsweise beabsichtigten, oder noch näher zu projektirenden so wie die bereits ausgeführten Ansiedelungen zu berücksichtigen.

Bromberg, den 10ten Februar 1817.

Königl. Preuss. Regierung.
Zweite Abtheilung.

sekoyi przechodzące, pod jego iedyńie tylko przewodnictwem obrabiaue będą, co niniejszém do wiadomości publiczney podaiemy.

Bydgoszcz, dnia 21. Lutego 1817.

Król. Pruska Regencya.
Wydział Pierwszy.

Względem specyfikacyi kolonistów.

Urządzeniem z dnia 20 Lutego r. z. w Dzienniku Urzędowym No. 10 na stronicy 97. umieszczoném, nakazane zostało podanie dokładnych wiadomości o wszystkich pustych posiadłościach lub nieuprawnych gruntach we wszystkich prywatnych i ekonomicznych dobrach departamentu nowo-osiedlałym wypuścić się mających, tudzież o warunkach pod któremi nowo osiedlający szukani bywaią.

Z dóbr prywatnych niektóre tylko wiadomości nadeszły, do których jednak od czasu onych zebrania ważne dodatki uczynićby należało.

Nadto potrzeba nam wiedzieć, iak dalece się zamierzone nowe posiadłości rozciągają, tudzież przez które familie i pod iakimi warunkami nastąpiły.

Wzywamy przeto wszystkich Radców ziemiańskich oraz i Urzędy ekonomiczne, aby dezynaocyą takąw do dnia 15. Kwietnia r. b. pod przykrykami urządzeniem Daiennika Urzędowego przepisanemi, podali, pryncypał Radcy ziemiańscy na dobra prywatne w ich powiatach, urzędy zaś ekonomiczne na nowe posiadłości w ekonomicznych Królewskich zamierzonych, lub bliżey zaprojektować się mające, alholiteż już zaprowadzone, względ mieć powinai.

Bydgoszcz, dnia 10. Lutego 1817.

Król. Pruska Regencya.
Wydział Drugi.

N a c h t r a g

zu dem Tarif vom 28sten Februar 1816. wonach in dem Großherzogthum Posen, dem Herzogthum Pommern und Fürstenthum Rügen, die daselbst vorkommenden fremden Geldsorten in den Königl. Kassen angenommen werden können, de dato den 29sten Juni 1816.

(Siehe Gesefsammlung Jahrgang 1816, pag. 119.)

Benennung der Münzen.

Werth in Friedr. Wilhelmsdor das Stück zu fünf Thaler gerechnet.	Werth in Kön. Preuss. Kourant-Gelde nach dem Münz-Fuße von 1764.
Rthlr. gr. pf.	Rthlr. gr. pf.

I. Gold-Münzen.

1	Ein Russisches Zehrubel-Stück, oder Imperial	9	18	—
2	„ dergleichen Fünfrubel-Stück von 1798 und 1799	4	21	—
3	„ Souveraindor (doppelter)	8	6	—
4	„ dergleichen halber (einfacher)	4	3	—
5	„ Russischer Dukaten, seit 1797 geprägt	2	18	—
6	„ Schwedischer Dukaten	2	17	6
7	„ Dänischer oder Mecklenburgischer Kourant, Dukaten	2	—	—
8	„ doppelter dergleichen	4	—	—

II. Silber-Münzen.

1	Ein Dänischer oder Schwedischer Spezies, Thaler	1	12	—
2	„ 48 Schilling Spezies oder 60 Schilling Lübisck oder Hamb. Kourant-Geld	1	12	—
3	„ dergl. $\frac{2}{3}$ à 32 Schillinge Spez. oder 40 Schill. Lübecker Kourant-Geld	1	—	—
4	„ dergl. $\frac{1}{3}$ à 16	—	12	—
5	„ dergl. $\frac{1}{4}$ à 8	—	6	—
6	„ dergl. $\frac{1}{2}$ à 4	—	3	—
7	„ dergl. $\frac{1}{4}$ à 2	—	1	6
8	„ Dänischer Reichs-Bankothaler von Friedrich VI.	—	17	9
9	„ Schwedisches 10 Oerstück	—	4	—
10	„ „ 5	—	2	—
11	„ „ 4	—	1	—
12	„ „ 2	—	—	6
13	„ Hamburger 2 Markstück, Kourantgeld	—	19	—
14	„ „ 1	—	9	6
15	„ „ 8 Schillingstück	—	4	8
16	„ „ 4	—	2	4
17	„ „ 2	—	1	2
18	„ „ 1	—	—	6

Von dem Mecklenburger Kourant-Gelde werden die 32, 16, 12, 8, 4 und 2 Schillingstücke mit dem Hamburger Kourant-Gelde gleich und verhältnismäßig angenommen.

Benennung der Münzen.

Werth in
Rön. Preuß.
Courants
Gelde nach
dem Münz-
fuße von
1764.

Rthlr. gr. pf.

Ferner Silber-Münzen.

19	Ein vormals Schwedisch-Pommersches 4 Groschenstück	—	4	—
20	„ „ „ „ 2 „	—	2	—
21	„ „ „ „ 1 „	—	1	—
22	„ „ „ „ $\frac{1}{2}$ Thaler	—	—	6
23	„ alter Russischer Rubel bis zum Jahre 1762	1	5	—
24	„ ordinärer Rubel von neuem Gepräge	1	1	—
25	„ ordinärer halber Rubel	—	12	—
26	„ ordinärer viertel Rubel	—	6	—
27	„ 20 Kopfenstück	—	5	—
28	„ 15 „	—	3	4
29	„ 10 „	—	2	2
30	„ Polnischer Spezies-Thaler von 1765 bis 1786	1	8	6
31	„ halber dergleichen	—	16	3
32	„ viertel oder $\frac{1}{4}$ Thalerstück	—	8	—
33	„ $\frac{1}{8}$ „ „ $\frac{1}{8}$ „	—	3	10
34	„ $\frac{1}{16}$ „ „ $\frac{1}{16}$ „	—	1	10
35	„ $\frac{1}{32}$ „ „ $\frac{1}{32}$ „	—	—	16
36	„ Polnischer Spezies-Thaler von 1787 bis 1795	1	7	6
37	„ halber dergleichen	—	15	9
38	„ viertel „ oder $\frac{1}{4}$ Thalerstück	—	7	7
39	„ „ „ oder $\frac{1}{8}$ Thalerstück	—	3	9
40	„ Königl. Polnischer $\frac{1}{2}$ Thaler oder 2 Fl. Stück vom Jahre 1815	—	7	6

Ob der Handelsstand und Gewerbsstand den vorstehenden Tarif im Privat-Verkehr benutzen will oder nicht, bleibt demselben lediglich überlassen.
Berlin, den 29sten Juni 1816.

Friedrich Wilhelm.

E. Fürst v. Hardenberg. Graf v. Bülow.

D o d a t e k

do taryfy z dnia 28. Lutego 1816, podług której w Królewsko-Pruskim Wielkiem Xięstwie Poznańskim, Xięstwie Pomeranii i Xięstwie Rügen, znajdujące się gatunki monety zagraniczney do Królewskich Kass przyjmowane być mogą. De dato dnia 29. Czerwca 1816.

(Obacz Zbiór Prawa z roku 1816. na stroniecy 159.)

Wymienienie Monety.

Wartość w Friedr. Willhelms-d'orach, sztukę po talarów pięć rachując.	Tal. gr. fen.	Wartość w Król. Pruskim kurancie podług stopy menniczney z roku 1764.	Tal. gr. fen.
---	---------------	---	---------------

I. Moneta Złota.

1	Sztuka Rossyjska o dziewięć rubli lub Imperyał	9	18	—
2	dito dito o pięć rubli z roku 1798 i 1799.	4	21	—
3	Suveraind'or (dubeltowy.)	8	6	—
4	dito połowiczny (poiedynczy.)	4	3	—
5	Czerwony złoty Rossyjski od roku 1797. bity	2	18	—
6	Czerwony złoty Szwedzki	2	17	6
7	Czerwony złoty Duński lub Meklenburgski	2	—	—
8	dito dito dubeltowy	4	—	—

II. Moneta Srebrna.

1	Duński lub Szwedzki species talar	2	12	—
2	48. szelągów species lub 60 szelągów Libeckiego lub Hamburgskiego kurantu	1	12	—
3	dito 32 szelągów species lub 40 szelągów Libeckiego kurantu	1	—	—
4	— 16 — — — 20 — — —	—	12	—
5	— 8 — — — 10 — — —	—	6	—
6	— 4 — — — 5 — — —	—	3	—
7	— 2 — — — 2½ — — —	—	1	6
8	Duński bankowy talar Frydrycha VI.	—	17	9
9	Szwedzki 10 Oerstuk zwany	—	4	—
10	— 5 — — —	—	2	—
11	— 4 — — —	—	1	—
12	— 2 — — —	—	—	6
13	Kurant hamburgski o 2 mark	—	19	—
14	— — — — —	—	9	6
15	— — — 8 szelągów	—	4	8
16	— — — 4 —	—	2	4
17	— — — 2 —	—	1	2
18	— — — 1 —	—	—	6

Z kurantu Maklenburgskiego sztuki o 32, 16, 12, 8, 4 i 2 szelęgi zarowno z kurantem Hamburgskim przyjmowane będą.

Wymienienie Monety srebrnéy.

Wartość
w Król. Pru-
skim kuran-
cie podług
skopy men-
nicznéy z re-
ku 1764.

Tal. gr. fen.

Dalej Moneta srebrna.

19	Dawniéy Szwedzko-Pommerska 4 groszówka	4	—	—
20	— — — 2 —	2	—	—
21	— — — 1 —	1	—	—
22	— — — $\frac{1}{2}$ talara	—	—	6
23	Stary Rossyjski rubel aż do roku 1762	1	5	—
24	— or yn ryjniéyszy rubel nowszego bicia	1	1	—
25	— — — $\frac{1}{2}$ —	—	12	—
26	— — — $\frac{1}{4}$ —	—	6	—
27	— 20 kopiuków	—	5	—
28	— 15 —	—	3	4
29	— 10 —	—	2	2
30	Polski species talar z roku 1765 do 1786.	1	8	6
31	— $\frac{1}{2}$ — — —	—	16	3
32	— $\frac{1}{4}$ — — — lub $\frac{1}{2}$ talara	—	8	—
33	— $\frac{1}{8}$ — — — — $\frac{1}{4}$ —	—	3	10
34	— $\frac{1}{16}$ — — — — $\frac{1}{2}$ —	—	1	10
35	— $\frac{1}{32}$ — — — — $\frac{1}{4}$ —	—	—	10
36	— species talar z roku 1787 do 1795	1	7	6
37	— $\frac{1}{2}$ — — — —	—	15	9
38	— $\frac{1}{4}$ — — — lub $\frac{1}{2}$ talara	—	7	7
39	— $\frac{1}{8}$ — — — —	—	3	9
40	Królewsko Polska $\frac{1}{2}$ talara lub 2 złote z roku 1815.	—	—	6

Czyli Publiczność handlem i rzemiosłem się trudniąca do powyższyć taryfy w poźyciu prywatnym załósować się chce lub nie, pozostawia się niniejszém téżcie.
Berlin, dnia 29. Czerwca 1816.

Frydрых Wilhelm.

Xiąże de Hardenberg. Hrabia de Bülow.

Den Kassenschluß des Jahres 1816.
betreffend.

Mitteltst Verfügung vom 26sten Oktober v. J. sind bereits sämtliche Behörden und Kassen, welche von der unterzeichneten Regierung abhängen, au

Względem zamknięcia rachunków
kassowych za rok 1816.

Urządzeniem z dnia 26. Października r. z. zalecono zostało wszystkim Władzom i kassom od podpisanej Regencyi zależącym, w iaki

gewlesen worden, in welcher Art sie sich zum Kassens-
Schluß vorzubereiten haben, damit dem Jahres-
Schluß pro 1816. nichts entgegen stehe.

In der Voraussetzung, daß dieser Verfügung
überall nachgekommen ist, wird den Kreisräthen,
Ingleichen den Domänen- und Forstämtern bekannt
gemacht, daß unsere Hauptkasse den 12ten k. M.
das Jahr 1816. schließt. Damit die Spezialkassen
mit dieser in Uebereinstimmung bleiben, haben sie
daher ihre Bücher über die Einnahme und Aus-
gabe des Jahres 1816. gleichfalls in der Art zu
schließen, daß darin nur diejenigen Summen vor-
kommen, die bis zum 12ten k. M. bei der Haupt-
Kasse eingehen können. Sie werden also nach der
Berechnung des Postenlaufs resp. den 7ten, 8ten
oder 9ten k. M. schon abschließen müssen, und sich
so einrichten, daß in ihren Manualien pro 1816.
durchaus keine Reste vorkommen, die nicht auch
schon die Haupt-Kasse gebucht hat.

Sobald die Special-Kassen hiernach geschlos-
sen haben, haben sie sofort der Regierunqs-Haupt-
Kasse ein specielles Verzeichniß der von ihnen auf
die Gefälle pro 1816. eingezahlten Summen ein-
zusenden, welches von der Hauptkasse geprüft und
als richtig und mit ihren Büchern übereinstimmend,
bescheiniget, oder rectificirt zurückgegeben werden
wird.

Nachdem sich solchergestalt die Spezialkassen
mit der Regierunqs-Hauptkasse völlig ins Reine
und mit derselben in Uebereinstimmung gesetzt ha-
ben, muß sofort mit der Rechnungslegung des
Jahres 1816. selbst vorgeschritten werden, und be-
stimmen wir hierdurch den Termin zur Rechnungs-
Einsendung auf den 1sten Mai c.

Wir werden eine jede Verzögerung der Rech-
nungs-Anfertigungen mit Strenge ahnden, und
setzen daher schon hierdurch für die unterlassene
Befolgung der in dieser Verfügung gegebenen Vor-
schriften eine unerläßliche Strafe von 5 Rthlr. fest,
indem es nothwendig ist, die Rechnungs-Angelegen-
heiten in ordnungsmäßigen Gang zu bringen und
zu erhalten. Bromberg, den 20sten Februar 1817.

Königlich Preussische Regierung.

Zweite Veröffentlichung.

Vorschriften wegen Führung der Kirchen-
bücher.

In dem Allerhöchsten Königl. Patente wegen

sich sponób do zamknięcia kassowych rachun-
ków przygotować mają, iżby zamknięcia roku
1816, nic nie tamowało.

Spodziewając się przeto, że urządzenie
to wszędzie wykonane zostało, podaliśmy ni-
nieyszem Kassom powiatowym tudzież Urzęd-
dom ekonomicznym i lesnym do wiadomości,
że główna Kassa nasza dnia 12. m. p. rok
1816. zamyka. Aby zaś Kassy szczególne
z Kassą główną zgadzały się, powinny więc
też, księgi swe względem dochodu i wydatku
z roku 1816. podobnież w ten sposób zam-
knąć, iżby w nie to tylko summy wciągnięte
były, które do dnia 12. m. p. do Kassy głów-
ney wejść mogą. Winny przeto oneż po-
dług biegu poczty resp. dnia 7. 8. lub 9. m. p.
one zamknąć, i tak się urządzić, iżby w Ma-
nualach ich z roku 1816. żadnych zaległości
nie było, którychby już Kassa główna nieza-
poczeptowała.

Skoro Kassy szczególne tym sposobem
zamknięte zostaną, powinny natychmiast Kas-
sie głównej Regencyjnej szczególny wykaz
summ na podatki pro 1816. przez nie zapfaco-
nych, przesłać, którą Kassa główna roztrzą-
śnie i jako rzetelną i z księgami ię zgodną
poswiadczy, lub sprawdziwszy oną napowrót
zwroci.

Gdy się tym sposobem Kassy szczególne
z główną Kassą Regencyjną uregulują i z tą
zgadzać będą, należy natychmiast do złożenia
rachunków za rok 1816. przystąpić, do nade-
stania których termin na dzień 1. Maja r. b.
ninieyszem praeznaczamy.

Każde opóźnienie w złożeniu rachunków
surowo karać będziemy, i ustanowiamy ni-
nieyszem za niedopiętnie przepisów w urzą-
dzeniu tym wskazanych, karę niezawodną
tal. 5, ile że potrzebną jest rzeczą, iżby ra-
chunkowość do porządku doprowadzoną i w
tym utrzymywaną być mogła.

Bydgoszcz, dnia 20. Lutego 1817.

Królewsko-Pruska Regencyja.

Wydział Drugi.

Przepisy względem utrzymywania
ksiąg kościelnych.

W patencie IKMci z dnia 9. Listopada

Wiedereinführung der Preussischen Gesetze in das Großherzogthum Posen vom 9ten November 1816. ist §. 28. verordnet, daß die Obliegenheiten und Verpflichtungen der nach der bisherigen Verfassung angestellten Civilstands-Beamten mit dem 1sten März 1817. aufhören, und in Absicht der Beglaubigungen der Verheirathungen, Geburten und Sterbefälle, die Vorschriften des Allgemeinen Landrechts (Theil II./Titel 11. §. 481 bis 509.) wieder eintreten sollen.

Die Herren Geistlichen sämmtlicher Konfessionen werden daher hierdurch aufgefordert und angewiesen, vom 1sten März 1817. ab, die Kirchenbücher wiederum ordentlich und vollständig zu führen, und dabei Nachstehendes zu beobachten.

Die Kirchenbücher werden doppelt gehalten.

Das Hauptbuch führt ohne Ausnahme der Geistliche bei eigener Verantwortung selbst. Sind mehrere Geistliche bei einer Kirche angestellt, so geschieht dieses von dem Ersten unter ihnen.

Das Duplikat führt der Küster, und muß dasselbe eine wörtliche Abschrift des Hauptbuchs ohne alle Abkürzung seyn.

Nie ist dem Küster die alleinige Führung beider Bücher zu gestatten. Da wo dergleichen Kirchenbücher fehlen, müssen selbige auf Kosten des Kirchen-Verantl. angeschafft werden.

Es ist, was

- 1) das Hauptbuch anlangt, jeder Art der einzutragenden Gegenstände, Trauungen, Taufen, Todesfälle, Konfirmationen und Kommunionen, ein eigener dauerhaft eingebundener Band, welcher auf mehrere Jahre ausreicht zu widmen. Jeder Band ist zu paginiren, oben rechts auf jeder Seite durch Namenszeichnung des gegenwärtigen Predigers zu paragrahiren, die Seitenzahl der Bogen auf dem Titelblatte mit Buchstaben zu vermerken, und am Ende mit einem alphabetischen Register zu versehen.
- 2) Das Duplikat darf nur die Trauungen, Geburten und Sterbefälle enthalten. Es sind hies zu so viel Bogen zu nehmen, als nach einem Ueberschlage auf ein Jahr für nöthig erachtet werden; diese sind einzubinden, zu paginiren, und sowohl mit einem Titelblatte, als mit einem Register über jede der drei Arten von Handlungen zu versehen.

1816. względem przywrócenia praw pruskich w Wielkiem Nigstwie Poznańskiem, stanowi §. 28. że funkcje urzędników stanu cywilnego wedle dotychczasowego prawa ustanowionych, z dniem 1. Marca 1817. ustają, i że co do zaświadczeń ślubów małżeńskich, urodzin i śmierci, zaprowadzone być znówu mają przepisy (części II. tyt. II. §. 481—509) powszechnego prawa krajowego.

Wzywamy przeto niniejszóm i zalecamy duchownym wszelkich wyznań, aby od 1. Marca 1817 utrzymywali znówu porządne i dokładne książki kościelne, i w tój mierze do następujących stosowali się przepisów.

Książki kościelne podwójnie będą utrzymywane.

Książkę główną utrzymywać będzie bez wziętku sam xiądz pod własną odpowiedzialnością, a gdzie przy jednym kościele kilku znajduie się duchownych, pierwszy z pomiędzy nich tём się zatrudni.

Kantor lub organista utrzymywać będzie duplikat, który obeymować powinien dostawną kopią księgi głównej bez wszelkiego skrócenia.

Nie trzeba nigdy organizacie lub kantorowi dozwalac, ażeby sam obydwie księgi utrzymywał. Gdzie ksiąg takowych niemasz, należy iż sprawić z dochodów kościelnych.

Co się tyczy

- 1) księgi głównej, trzeba do zapisywania każdego rodzaju przedmiotów, jako to: ślubów, chrztów, śmierci, konfirmacyi i komunii, mieć oddzielną i trwałą oprawną księggę, któraby na kilka lat wykastczyła. Każda taka księga powinna być paginowana, i na każdej stronicy u góry po prawej stronie podpisem nazwiska terażniejszego plebana paragrafowana; prócz tego liczbę stronnic na karcie tytułowej literami wyrazić, a w końcu książki regestr alfabetyczny umieścić należy.
- 2) Duplikat powinien tylko obeymować śluby, chrsty i pogrseby, do czego tyle arkuszy papieru wziąć należy, ile ich miarkując na cały rok będzie trzeba. Książka ta powinna być opawiana, paginowana, i obeymować ma kartę tytułową, tudzież rejestr co do każdego z raczonych trzech rodzajów czynności.

Das Duplikat wird am Ende eines jeden Jahres abgeschlossen, von dem Geistlichen mit dem Hauptbuche verglichen, die befundene Uebereinstimmung darunter bezeugt, und sodann gerichtlich niedersgelegt.

Das Hauptbuch dagegen wird im Kirchen-Archive verwahrt, und aus diesem allein sind die Kirchenzeugnisse zu erhalten.

Die Eintragung muß sogleich nach vorgenommener Amtshandlung oder geschehener Anzeige erfolgen, und sind die Zahlen mit Ziffern und Buchstaben, die Namen aber mit lateinischer Schrift zu verzeichnen.

In allen Fällen, wo dem Geistlichen eine Handlung, die in einer andern Parochie vorgenommen werden soll, bloß angezeigt wird, muß er dieselbe zwar in seinem Kirchenbuche vermerken, er darf aber davon bei Anfertigung der jährlichen Liste keinen Gebrauch machen.

Einzutragen sind

A. bei Trauungen:

- 1) Vor-, Zu- und Geschlechtsname der Verlobten,
- 2) ihr Alter,
- 3) ob sie schon verheirathet gewesen,
- 4) die Einwilligung der Eltern oder Vormünder, und die Art, wie dieselbe nachgewiesen worden.

B. bei Taufen

- 1) Vor-, Zu- und Geschlechtesnamen,
- 2) Stand der Eltern,
- 3) Namen, welche das Kind erhalten,
- 4) Tag und Stunde der Geburt,
- 5) Namen und Stand der Taufzeugen.

Bei einem unehelichen Kinde braucht die Mutter den Namen des Vaters nicht zu nennen. Wird der Vater angegeben: so muß der Geistliche denselben darüber vernehmen, und wenn er sich dazu bekennt, dessen Namen einzutragen. Widerspricht aber der angelegte Vater, oder kann er nicht vernommen werden: so wird auch sein Name nicht eingetragen, sondern der Fall der Obrigkeit angezeigt.

C. bei Todesfällen:

- 1) Name,
- 2) Stand,
- 3) Alter,
- 4) Todestag,
- 5) Krankheit oder sonstige Todesart, nebst
- 6) der Versicherung der Identität der Person.

Hat der Geistliche den Verstorbenen nicht persönlich gekannt, so muß er sich durch die Aussagen glaubwürdiger Personen, so viel als möglich

Z. koñcem kaźdego roku będzie duplikat zamknęty, a duchowny porówna go z księga główną, zgodność onegoż na nim zaświadczy i sądownie go złoży.

Główna zaś księga zostanie w archiwum kościelnym zachowana, i z nię tylko zaświadczenia kościelne wydawane będą.

Wpis powinien być zaraz po odbyciu czynności urzędowej albo po odebraniu doniesienia uskuteczniiony; a liczby nie tylko cyframi, ale i literami, nazwiska zaś literami łacińskimi zapisywać trzeba.

Łubo w kaźdym przypadku, w którym duchowny odbierze tylko doniesienie o czynności w innę parafii odbył się mającę, winien ją w swoięy księdze kościelnę zanotować, wszelako z tego przy układaniu rocznęy listy nie będzie mógł użytkować.

Wpisywane będą:

A. co do ślubów:

- 1) imiona i nazwiska zaręczonych, tudzież nazwiska ich familiine,
- 2) ich wiek,
- 3) czy dawnięy już byli z kim innym w związkach małżeńskich,
- 4) zezwolenie rodziców lub opiekunów, i sposób, w jakim udowodnione zostało.

B. co do chrstów:

- 1) imiona, nazwiska i nazwiska familiine,
- 2) stan rodziców,
- 3) imiona dziecku dane,
- 4) dzień i godzina urodzenia się jego,
- 5) nazwiska i stan chrzestnych.

Co do dziecka z niepra-ego łoża, niepotrzeba aby matka nazwisko oycy wyjawiała. Jeżeli go jednak wskaże, natenczas duchowny wysłucha go, a skoro się przysna, nazwisko jego zapisać. W razie zaś gdyby się wskazały oycie zapart, albo wysłuchany byłz niemogł, nazwiska jego zapisywać nie trzeba, ale o przypadku Zwierzchności donieść.

C. co do zmarłych:

- 1) nazwisko,
- 2) stan,
- 3) wiek,
- 4) dzień śmierci,
- 5) choroba lub inny rodzaj śmierci, tudzież
- 6) zapewnienie się o osobie zmarłęy.

Jeżeli duchowny nieznał osobieście zmarłęgo, natenczas przez wysłuchanie osób wiarygodnych powinien się, ile możności o tém

verschern, daß derselbe wirklich derjenige gewesen sey, für den er ihm angegeben worden, und die Art, wie er zu dieser Versicherung gelangt, muß ebenfalls mit in dem Kirchenbuche vermerkt werden.

Die Kirchenzeugnisse sollen, wie oben erwähnt ist,

- 1) aus dem Hauptbuche allein ertihelt werden. Nur in Ermangelung desselben kann das Duplikat dazu zum Grunde gelegt werden.
- 2) Die Zahlen sind auch hier mit Ziffern und Buchstaben auszudrücken, und
- 3) müssen dieselben mit dem Kircheniegel bestärkt werden.

Da dem Staate sowohl, als den Familien alles daran gelegen ist, daß die Kirchenbücher die größte Sicherheit gewähren: so haben die Herren Geislichen alle mögliche Sorgfalt darauf zu wenden, daß die Anzeigen der Geburten und Todesfälle von den Familien Vätern oder den nächsten Anverwandten, entweder in Person oder schriftlich geschehen, und daß diese Anordnung künftig zu beobachten sey, ihren Gemeinden bekannt zu machen.

Schließlich werden die Herren Superintendenten und Dekane hierdurch aufgefordert, bei den Kirchenvisitationen sich sowohl das Hauptbuch als das Duplikat vorlegen zu lassen, beide sorgfältig miteinander zu vergleichen und zu prüfen, ob die Eintragungen nicht allein vorschriftsmäßig, sondern auch in Ansehung der Duplikats vollständig und in gleicher Ordnung und Reihenfolge geschehen sind. Sollten sich Fehler hiebei vorfinden: so sind dieselben erstlich zu rügen, und ist am Schlusse des Visitationsprotokolls zu bemerken, wie die Revision der Kirchenbücher bewirkt worden.

Posen, den 27sten Januar 1817.

Königl. Preuss. Konsistorium und Schulkollegium des Großherzogthums Posen.

Das allgemeine Kirchenfest zur Erinnerung an die Verstorbenen betreffend.

In Erwägung, daß es den frommen Sinn des edlern Menschen untaf anpricht, die Erinnerung an verstorbene theure Personen durch die Nekation zu heiligen, und ihr Andenken an heilige Stätte in Andacht zu feiern, hat des Königs Majestät, nach Einziehung mehrerer Gutachten mittelst Allerhöchster Kabinetts-Ordre vom 17ten d. M. zu be-

præconac, że zmarły istotnie był tą osobą za którą podany został, i sposób takowego præconania się także w księdze kościelnej zanotuje.

Zaświadczenia kościelne, iak już wyżej powiedziano, wydawana być mogą:

- 1) iedynie z księgi głównej, i tylko w niedostatku iey może być duplikat za zasadę wzięty.
- 2) liczby powinny być także w zaświadczeniach cyframi i literami wypisywane, i
- 3) zaświadczenia pieczęcią kościelną stwierdane.

Ponieważ tak Rządowi iak i familiom wszystko na tém zależy, aby księgi kościelne największą miały pewność, JMCXięża przeto wszelkicy doloży troskliwości, iżby o urodzeniu się lub śmierci donosili oycowicy familif lub krewni osobiście albo na piśmie, i o urodzeniu tém gminy swoje zawiadomią, końcem stosowania się do niego w przyszłości.

Wzywamy nakoniec JMCXięży Superintendentów i Dziekanów, aby przy wizytacych kościelnych, okazywać sobie kazali księgi główną i duplikat, oneż iednę z drugą troskliwość porównywali i prækonywali się, czy wpisy stosownie do przepisów, i czy co do duplikatu, dokładnie i w równym porządku i kolei uskutecznione zostały. W razie spostrzeżenia uchybień, potrzeba ie surowo naganic, a w końcu protokółu wizytacyjnego zanotować, iako rewizya ksiąg kościelnych odbyta została.

Poznań, dnia 27. Stycznia 1817.

Królewsko Pruski Konsystorz i Collegium szkolne Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.

Względem powszechnéy uroczystości kościelnéy na pamiątkę zmarłych.

Zwazywszy, że przypomnienie sobie zmarłych szacownych osób przez obrządek religijny, i pamiątka o nich uroczystie w miejscach świętych obchodzona, odpowiada pobożności szlachetnego człowieka, raczył Najisniejszy Pan, po zasięgnięciu w téy mierze zdań wielu, postanowić rozkazem gabinetowym z dnia 17.

fehlen gerührt, daß ein jährliches allgemeines Kirchensfest zur Erinnerung an die Verstorbenen, am letzten Sonntage des Kirchenjahres in allen evangelischen Kirchen der Königl. Staaten beider Konfessionen gefeiert werden soll. Dasselbe soll jedesmal 3 Tage zuvor von den Kanzeln angekündigt, auch am Vorabend eingeläutet, der Gottesdienst durch eine eigne angemessene Liturgie ausgezeichnet, der Altar schwarz behangen, und mit 2 brennenden Kerzen besetzt werden, sonst aber dabel, dem evangelischen Gottesdienst fremde Prunk untersagt seyn. Die Wahl des Textes bleibt den Predigern überlassen, damit der Vortrag überall nach den Umständen und Bedürfnissen jeder Gemeinde eingerichtet werden könne; die namentliche Anführung von Verstorbenen unterbleibt, wie sich von selbst versteht, gänzlich. Auch soll dieses Kirchensfest nicht gerade nur auf die im Laufe des letztes verflohenen Jahres Verstorbenen Bezug haben; sondern überhaupt das Andenken an die Hingeschiedenen erneuern, die Jeder nach seinen individuellen Verhältnissen ehret, und deren Gedächtniß in religiöser Andacht zu feiern, er sich gern veranlaßt sieht. Eine Aufforderung der Gemeinde, an diesem Tage beim Gottesdienste in Trauerkleidern zu erscheinen, soll nicht geschehen, da Jeder, der Trauerkleider besitzt, sie von selbst anlegen wird.

Zugleich hat des Königs Majestät zu verordnen geruhet, daß auch am Charfreitage, als dem Gedächtnistage des Todes Christi, der Altar schwarz behangen, und mit 2 brennenden Kerzen versehen seyn soll.

Es ist nicht zu bezweifeln, daß die angeordnete Feier da, wo sie mit Würde gehalten wird, sehr heilsame Eindrücke auf die Gemüther machen, und wahre Erbauung stiften kann; daß dies geschehe, dazu werden gewiß alle würdige Geistlichen durch ihre Kanzel-Vorträge mitzuwirken sich eifrig angelegen seyn lassen.

Die nähern Bestimmungen wegen der vorgedachten besondern Liturgie werden vorbehalten.

Berlin, den 25ten November 1816.

Ministerium des Innern
(gez.) v. Schuckmann.

An das Konsistorium
zu Posen.

m. Th. aby we wszystkich w państwie znajdujących się kościołach ewangelickich obydwóch wyznań, odbywała się co rok w ostatnią niedzielę roku kościelnego powszechna kościelna uroczystość na pamiątkę zmarłych. Uroczystość takowa winna być zawsze ośm dni wprzód z ambony zapowiedziana, a w wieczer przed dniem uroczystości dzwonem ogłoszona. Nabożeństwo uświetnić należy oddzielną i stosowną liturgią, ołtarz czarno pokryć, i na nim dwie palące się świece woskowe ustawić. Wszelka inna okazałość nabożeństwa ewangelickiemu obca zakazuje się. Wybór tekstu przemowy pozostawia się kaznodzieiom, iżby osnowa iéy mogła być wszędzie do okoliczności i potrzeby gminy zastosowana. Wymiana nazwisk zmarłych jest, iak się samo przez się rozumie, zupełnie potrzebna. Uroczystość kościelna nie ma się także ściągać tylko do osób w upłynionym roku ostatnim zmarłych, ale w ogólności wznawiać pamięć o zmarłych, których każdy wedle indywidualnych stosunków swoich szanuje, i pamiątkę ich chętnie religijnym nabożeństwem święci. Niepotrzeba z resztą wzywać gminy, aby w dniu tym przybyła na nabożeństwo w ubiorze żałobnym, gdyż każdy żałobne suknie posiadający z własnej pobudki w nie się ubierze.

Najясniejszay Pan postanowił również, aby także w wielki piątek, iako w dniu pamiątki śmierci Chrystusa, ołtarz był czarno pokrywany, i na nim dwie palące się świece woskowe były stawiane.

Zadnéy to nie podpada wątpliwości, że gdzie uroczystość postanowiona z powagą obchodzona będzie, uczyni zbawienne na umysłach wrażenie i prawdziwe sprawi zbudowanie się; aby więc to nastąpiło, zapewne wszyscy szczeni duchowni zechcą kazaniem swoiem iak najgorliwiey do tego przyłożyć się.

Przepisy bliższe co do rzezonéy oddzielnéy liturgii zastrzegają się.

Berlin, dnia 25. Listopada 1816.

Ministerium Spraw Wewnętrznych
(podp.) de Schuckmann.

Do Konsystorza
w Poznaniu.

Indem das unterzeichnete Konfistorium vorstehende Verfügung eines hohen Ministerii des Innern hierdurch zur öffentlichen Kenntniß bringt, fordert es die sämmtlichen Herren Geistlichen beider evangelischen Konfessionen auf, in dem Geiste derselben zu handeln; und den darzu gegebenen Bestimmungen in ihren Kirchen nachzukommen.

Posen, den 23ten Dezember 1816.

Das Königl. Konfistorium und Schul-Kollegium des Großherzogthums Posen.

Für die Kirche und Schulgebäude zu Obornik sind bei der unterzeichneten Königl. Regierung folgende milde Beiträge eingegangen.

Von dem Domänen-Beamten Herrn Müller zu Schönlanke 7 Rthlr. 22 ggr., von dem Kantor Herrn Ofel zu Radolin 1 Rthlr. 3 ggr., von dem Parrer Herrn Swierkowski zu Jarzembkows 8 ggr., von den Magistraten zu Pudewitz und Czarnikau resp. 1 Rthlr. 10 ggr., und 12 Rthlr. 1 ggr., von dem Herrn Landrath des Wirziser Kreises 10 Rthlr. 16 ggr. 8 pf. incl. 3 Rthlr. in Dukaten, von dem Herrn Prediger Goltz zu Kwieciszewo 10 ggr., von dem Landrathl. Amte zu Wirzitz 4 Rthlr. 6 ggr. 10 pf. und von dem Herrn Probst Koszulowski zu Szaradowo 22 ggr. 3 pf.

Dromberg, den 2ten Januar 1817.

Königl. Preussische Regierung.
Erste Abtheilung.

Obrigkeithliche Bekanntmachung.

Da mit dem 1sten des künftigen Monats die bisherigen Herrn Friedensrichter aus ihrem ämtlichen Verhältnissen treten, so halte ich es für meine Pflicht, denjenigen unter ihnen, welche mit redlichem Eifer die Pflichten ihres Berufs erfüllt haben, darüber ein öffentliches Anerkenntniß zu geben, und ihnen für ihre Bemühungen meine große Erkenntlichkeit zu bezeugen.

Posen, den 24ten Februar 1817.

Königlicher Justiz-Organisations-Kommissarius.

v. Schönermark.

(Hierzu der Oeffentliche Anzeiger Nr. 10.)

Podając zalecenie to Przes. Ministerya spraw wewnętrznych ninieyszem do wiadomości powszechnaey, wzywa podpisany Konfistorz wszystkich JJM. Xięży obydwóch ewangelickich wyznań, aby w duchu onegoż sobie postępowali, i obiętych w niemu przepisów w kościołach swoich dopełniali.

Poznań, dnia 23. Listopada 1816.

Królewski Konsystorz i Collegium szkolne Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.

Na kościoł i budynki szkolne w Obornikach następne do podpisanej Królewskiey Regencyi nadeszły składki.

Od urzędnika ekonomicznego W. Müller z Traciანი tal. 7 dgr. 22, od kantora JP Okel z Radolina tal. 1 dgr. 3, od proboszcza JX. Swierkowskiego z Jarzembkowa dgr. 8, od Magistratów z Powiedaisk i Czarnkowa resp. tal. 1 dgr. 10 i tal. 13 dgr. 1, od W. Radcy niemiańskiego Powiatu Wyrzyskiego tal. 10 dgr. 16 fen 8 incl. tal. 3 w złocie, od kanzodziei JP. Goltz z Kwieciszewa dgr. 10, od Radcy niemiańskiego z Wyrzyska tal. 4 dgr. 6, fen. 10, od proboszcza JX. Koszulowskiego z Szaradowa dgr. 22 fen. 3.

Bydgoszcz, dnia 2. Stycznia 1817.

Król Pruska Regencya.
Wydział Pierwszy.

Obwieszczenie Urzędowe.

Gdy z dniem 1. p. miesiąca dotychczasowi JPP. Sędziowie Pokoju z urzędowych swych występnią sędziów, tedy mam sobie za obowiązek, tym z pomiędzy nich, którzy obowiązków powołania swojego z prawdziwą dopełniali gorliwością, publicznie zasłażone w téj mierze oddać świadectwo, i oświadczyć im zarazem za ich usiłowania szczerą wdzięczność.

Poznań, dnia 24. Lutego 1817.

Królewski Kommissarz do organizowania Sądownictwa.

Schönermark.

Öeffentlicher Anzeiger

zum

Amtsblatt No. 10. der Königl. Preuß. Regierung zu Bromberg.

Sicherheits-Polizei.

Der Fischer Jakob Zielinski aus der Owczygłower Mühle Oborniker Kreises, ist, nachdem er einen Todtschlag an der Person des Fischers Andreas Horinowik aus Grzybowa verübt hatte, vor seiner Arretirung entwichen. Wir ersuchen daher sämtliche Landesbehörden, auf den hier unten näher bezeichneten Jakob Zielinski ein wachsames Auge zu haben, ihn im Veretretungsfalle arretiren, und sodann an das hiesige Gericht oder in das Gefängniß des Polizey-Veresserungs-Gerichts zu Plessern abliefern zu lassen.

Beschreibung.

Der Jakob Zielinski ist nach der eingezogenen Nachricht aus dem Dorfe Popowo gebürtig, ohngefähr 50 Jahr alt, diente ehemals im Preussischen und hiernächst eine kurze Zeit im Polnischen Militair, ist seiner Profession nach ein Fischer, spricht polnisch und deutsch, ist großen Wuchses, hat schwarze Haare, schwarzliches Gesicht, und trägt einen großen Backenbart; bei seiner Entweichung trug derselbe einen dunkelgrünen alten Oberrock, unter diesem eine alte Husarenuniform von firschbrauner Farbe mit weißen einländischen Pelzwerk, eine kattrune hellbraun mit weiß gestreifte Weste, leinwandene Hosen, und über diesen ebenfalls weiße tuchene Beinkleider, einen alten runden Hut, und hat überdies noch eine grüntuchene mit Fuchspelz überzogene Mütze mitgenommen.

Wongrowiec, den 3ten Februar 1817.

Königl. Polizey-Abtheilung des Friedens-Gerichts Wongrowiecer Kreises.

Jakob Zielinski rybak z Owczygłowskiego Młyna w Powiecie Obornickim położonego, popełniwszy w dniu 30. Stycznia r. b. zabójstwo na osobie Andrzeja Horynowicza Rybaka z wsi Grzybowa, spisał przed aresztowaniem onegoż sposobność do ucieczki, wzywamy przeto wszelkie Władze krajowe, aby na Jakoba Zielinskiego poniżej opisanego baczną mieli oko, onegoż śledzić, o po wysłaniu aresztować, i do Sądu tuteyszego, lub do więsienia Sądu Policji poprawczyej Obwodu Pyzdrskiego odesłać kazali.

O p i s.

Pomieniony Jakob Zielinski jest podług powyższej Informacyi rodem z wsi Popowa, około 50 lat stary, służył dawniej jako żołnierza najprzód w Pruskim, a potem w Polskim woysku, z professyi Rybak, mowi po polsku i po niemiecku, wzrostu jest wysokiego, czarno zarasta, i nosi wielkie faworyty. Pod cśas ucieczki miał na sobie surdut ciemnozielony sukieny stary, pod tym stary mundur Huzarski, koloru wiśniowego, z białemi kraiowemi barankami, kamiselkę cywona w pasy niebiesko-białe, spodnie płocienne i nad temiż białe sukienne stare, kapelusz okrągły również stary, i prócz tego zabrał z sobą kaptur z sukna zielonego z lisami.

Wongrowiec, dnia 3. Lutego 1817.

Wydział Policji Sądu Pokoju Powiatu Wongrowieckiego.

Die General-Pacht des im Marlenwerderschen Regierungs-Departement belegenen Domänen-Amtes Lössau, zum Michelaichischen Kreise gehörig, endet mit Terminis 1817. Zu selbigen gehören:

1) Das Borwerk Stewo, unmittelbar bei der Stadt Lössau und der Wohnsiß des Beamten, von 32 Hufen 10 Morren 151 Muthen Magdeburgisch, und mit der Getränke-Fabrikation zum Verlaße von 20 zwangspflichtigen Schankstellen. Es beträgt die bisherige Borwerks-Pacht 282 Rthl. 57 Gr. 9 Pf., die Getränke-Pacht aber 1328 Rthl. 20 Gr. 6 Pf.

2) Das Vorwerk Lymwalde, im unmittelbaren Zusammenhange mit Flewo, von 122 Hufen 4 Morgen 71 Ruthen Magdeburgisch. Es beträgt die Pacht gegenwärtig 341 Rthlr. 31 Gr. 5½ Pf.

3) Das Vorwerk Rischwalde, von den beiden ersten nur durch die Feldmark der Stadt Lbbau getrent, von 51 Hufen 8 Morgen 36 Ruthen Magdeburgisch, und beträgt die Pacht zur Zeit 255 Rthlr. 77 Gr. 9½ Pf.

4) Die Fischereien in 5 Seen. Es ist die jetzige Pacht 44 Rthlr. 60 Gr.

Außer dieser Pacht sind bis jetzt noch 120 Rthlr. Schullehrer-Gehalt bezahlt.

Die Kaution für die gesammte General-Pacht hat bisher in 4000 Rthlr. bestanden.

Zur anderweiten Verpachtung des Amtes Lbbau von Trinitatis 1817 ab, wird hierdurch ein öffentlicher Ausbietungs-Termin auf

den 29ten März d. J.

im Reglerungs-Konferenz-Gebäude hieselbst bestimmt, in welchem sich Pachtlustige einfinden können, in soweit selbige spätestens bis zum 15. f. M. schriftlich bei dem Reglerungs-Präsidenten ihre Qualifikation als Oekonomen und zur General-Pacht Königl. Domainen sowohl, als das erforderliche Vermögen zur Kaution-Bestellung, Anschaffung des Inventarils und gehörigen wirtschaftlichen Einrichtung überhaupt glaubhaft nachweisen und über deren Anerkenntniß bis zum 29ten f. M., als dem ankündenden Lizitations-Termin, mit einem schriftlichen Bescheide versehen sind, worauf selbige zum Mitbieten werden zugelassen werden.

Vom 25ten f. M. ab können die auf solche Weise legitimirten Pachtlustigen in der Reglerungs-Registatur II Abtheilung die vom Königl. Finanz-Ministerio genehmigten Pachtbedingungen und Anschläge einsehen, wobei die Dauer der Pacht zugleich bestimmt seyn wird, so wie sie sich mittlerweile an den Kalkulatur-Gehülfen Depte im Amte Lbbau wenden können, um zur nähern Kenntniß von diesen Pacht-Gegenständen zu gelangen.

Markenwerder, den 8ten Februar 1817.

Königliche Preussische Regierung.

Es sollen nachbemerkte Brenn- und Nußholz-Quantitäten im Wege der öffentlichen Lizitation auf den Ablagen des Schwarzwassers und der Brabe verkauft werden.

a) 350 Klafter Kiehlen-Klobenholz den 24ten März d. J. im Forstamt Tuchel zu Schwide,

b) am 25ten März d. J. im Königl. Schweizer Forstamts-Hause zu Osche, 1200 Klafter Kiehlen und 200 Klafter Epen-Brennholz aus der Schweizer Forst.

Ferner: 1100 Klafter Kiehlen-Brennholz aus der Lindenbuschschen Forst

und 1850 Klafter Kiehlen-Brennholz imgleichen 1716 und 352 Stück Kiehlen-Langholz, worunter 400 Stück Sägeblöcke, einiges stark Bauholz und der Ueberrest an Brennholz befindlich sind, sämmtlich aus der Königl. sachsen Forst.

Der Reglerungs-rath von Pannowitz wird diesen Termin abhalten.

Kauflustige werden nun hierdurch eingeladen, sich an den benannten Tagen und Orten einzufinden und hat der Mitbietende bei Erfüllung der im Termine bekannt zu machenden spezellen Bedingungen den Zuschlag sogleich zu gewärtigen.

Als allgemeine Bedingung der Zulassung zum Gebot wird vollständiger Nachweis der Zahlungsfähigkeit und Lytana einer Abschlagssumme zur Sicherstellung des Gebots festgesetzt.

Markenwerder, den 15ten Februar 1817.

Königlich Preussische Regierung.

Das in der Stadt Klecko belegene Amtes-Krug-Grundstück, zu welchem 34 Morgen Land, Inff. Garten und Wiesen gehören, soll gemäß Verfügung Einer Höchstverordneten Regierung Bromberger-Depart

ments vom 23ten Januar d. No. 66. Jan. II. durch Meistgeboth in Erbpacht ausgethan, und ist der Lizitationstermin auf den 26ten März c. des Vormittags in der hiesigen Amtskanzlei anberaumt worden. Pachtlustige werden hiervon in Kenntniß gesetzt und zu gedachter Tage hierdurch eingeladen. Die Bedingungen können übrigens jederzeit in der hiesigen Amts-Registratur eingesehen werden.
Polskawles, den 21sten Februar 1817.

Königl. Preuß. Domainen-Amt Klecko.

Die hiesigen drei katholischen Hospitäler: St. Spiritus in der Danziger Vorstadt, St. Valentin in der Posener Vorstadt und St. Stanislaus in der Thorner Vorstadt, welche in den frequenteften Gegenden der Stadt gelegen sind, sollen mit den dazu gehörigen Kirchen:Ruinen zur Abtragung an dem Meistbietenden verkauft, die Baupläne aber zur Bebauung mit Wohnhäusern gegen Einkaufs-Geld, und einen bereits festgesetzten mäßigen Kanon, in Erbpacht ausgethan werden.

Hiezu sind folgende Lizitations-Termine festgesetzt:

1. Für das St. Spiritus-Hospital auf den 12ten März c.
2. Für das St. Valentin-Hospital nebst dazu gehörigen Kirchen:Ruinen auf den 13ten März und
3. Für das St. Stanislaus-Hospital gleichfalls nebst dazu gehörigen Kirchen:Ruinen auf den 14ten März c.

an jedem dieser Tage Vormittags um 10 Uhr in der hiesigen Raths-Stube.

Wir laden hiezu zahlungsfähige Kauf- und Erbpachtlustige mit dem Bemerkten ein, daß die Lizen dieser Gebäude täglich Vormittags von 8 bis 1 Uhr in unserer Registratur eingesehen, die Gebäude und Baustellen aber zu jeder beliebigen Stunde in Augenschein genommen werden können.

Die Haupt-Bedingung ist, sofortige Erlegung des Kauf- und Einkaufs-Geldes, woraus ein geräumiges Hospital für die hiesigen Orts-Armen noch in diesem Sommer gebaut werden soll.

Bromberg, den 20ten Februar 1817.

Der Magistrat.

In dem zum hiesigen Domainen-Amt gehörigen Zins-Hauslande Stenjewko ist untern 15ten Juni 1813 ein schwarzer Wallach, ohne Abzeichen, damals 3jährig, und auf dem linken Auge blind, an den Hinterfüßen gespannt, aufgefunden worden. Es war dieses dem unterzeichneten Domainen-Amt bis her verschwiegen geblieben, und nach jetzt darüber erhaltener Anzeige, ist solches dem Flader ab, und auf den Amtslich Pudewisch genommen worden.

Diesem zufolge wird der rechtmäßige Eigentümer dieses Pferdes hiermit aufgefordert, sich bis spätestens „den 15ten März a. c.“ in dem hiesigen Amts-Geschäfts-Zimmer zu melden, und sein Anspruchsrecht an gedachtes Pferd zu beweisen, wo ihm dann selbiges gegen Erstattung der gebührenden Kosten sozuleich verabfolgt werden soll.

Im Fall indeß sich Niemand meldet, oder aber der Kosten-Forderung zu genügen außer Stande seyn sollte, so wird nach Ablauf dieses Termins, über dieses Pferd den Befehlen gemäß, das Weitere unverzüglich veranlaßt werden.

Polskawles, den 6ten Februar 1817.

Königlich Preussisches Domainen-Amt Pudewisch.

Im Wege einer freiwilligen, jedoch öffentlichen Lizitation, soll ein auf der Danziger Vorstadt, an der Forbancer Landstraße ohnweit dem Danziger Thor belegene, zum Clarissen-Kloster gehöriger,

unmittelbar an den Kloster-Gebäuden anstoßender freier Platz von 100 Fuß Fronte und 186 Fuß Tiefe unter der Bedingung des Bauens mit einem massiven Wohnhause, zur erbpächterlichen Nutzung ausgethan, vorher aber 2 darauf stehende alte Gebäude, unter dem Beding des Abbrechens veräußert werden. In Gefolge des von der Königl. Hochlöbl. Regierung hiezu erhaltenen Auftrages, habe ich den Licitations-Termin

auf den 2ten April c.

angesezt, und lade bestz. und zahlungsfähige Acquirenten hiedurch ein, sich an diesem Tage Vormittags um 10 Uhr in meiner Wohnung No. 114. der städtischen Servis-Anlage einzufinden, ihr Gebot auf den bestimmten Einkauf, da der jährliche Canon bereits ausgemittelt und festgestellt ist, abzugeben, und hat der Meistbietende den Zuschlag zu gewärtigen. Uebrigens dient zur Nachricht, daß die Licitations-Bedingungen so wie die Zeichnung von dem Umfange, Lage und Beschaffenheit des Platzes bei mir jederzeit eingesehen werden können.

Bromberg, den 2ten März 1817.

Vigore Commissionis, Springer.

Auf Befehl der Höhen Königl. Regierung zu Bromberg soll die Windmühle zu Brochowiska hiesigem Amtes unter sehr vortheilhaften Bedingungen für den Acquirenten in Erbpacht ausgethan werden und es ist dazu der Licitationstermin

auf den 24ten März d. J.

allhier auf dem Königl. Domainenamte Dytschewo angesetzt. Es werden dahero Erbpachtstellerhaber eingeladen an diesem Tage des Morgens um 9 Uhr sich allhier einzufinden um ihr Gebot abzugeben.

Die nähern Bedingungen dieser Erbpacht können täglich auf dem hiesigen Amte eingesehen werden, und wird dabei noch bemerkt, daß sich auch 47 Morgen 172 Ruthen Magdeburg. Acker bei der Mühle befinden. Dytschewo, den 18ten Februar 1817.

Königlich Preussisches Domainen-Amte Dytschewo.

Wegen der jüdischen Oster-Felertags ist der hier auf Montag nach Palm-Sonntag, oder den 21sten März c. a. einfallende Bleh- und Kram-Markt auf den Tag nach Joseph, oder

den 20sten März

dieses Jahres verlegt worden, welches hierdurch zur öffentlichen Nachricht bekannt gemacht wird.

Znin, den 10ten Februar 1817.

Königl. Preuß. Magistrat.

Z powodu żydowskich świąt wielkanocnych odkłada się iarmark kramny i bydlny tutejszy, przypadający na Poniedziałek po Niedzieli kwietniowej, czyli na dzień 21. Marca r. b. na następnny dzień po świętym Józefie, czyli na

dzień 20. Marca r. b.

co niniejszém do publicznej podaie się wiadomości.

Znin, dnia 10. Lutego 1817.

Król. Pruski Magistrat.

Durch das am 15ten d. M. in Zamczyskow erfolgte Ableben der verwitweten Madame Messel, welche daselbst die Bewirthung der sich einfindenden Gäste für ihre Rechnung besorgte, bin ich nothgedrungen, den bisher statt gefundenen Besuch ergebenst zu verbittern.

Bromberg, den 20sten Februar 1817.

Edwe, Erbpachtsbesitzer von Zamczyskow.

Dzisiejszemy nocy ukradziono podpisanemu z stajni za wyłusaniem skobla trzy konie, iako to:
 1) klacz skarogniada grubopłaska w 7mym roku, mającą białą łysinę na czole; 2) klacz krasztanowata w 5. roku, mającą małą białą gwiazdkę na czole; 3) konia siwego w 7. roku grubopłaskiego, wszystkie zaś trzy wzrostu średniego. Upraszam przeto te świetne Władze, którychby urządzenie iaką wiadomość doysć mogła, również każdego, koby eventualiter wiadomość o koniach tych powziął, mnie w prsypadku powzięcia oney, łaskawie rychłey donieść.
 Gniezno, dnia 25. Lutego 1817.
 Chylewski.

Na mocy kommissoryum Prześw. Trybunału Cywilnego Departamentu Poznańskiego d. d. 7. Czerwca 1816. udzielonego, w skutek wyroku Sądu Podśędkowskiego Powiatu Gnieźnieńskiego d. d. 10 Lutego 1817. roku, w wsi Kamieniec Ekonomii Kłeckiey, mila od Kłecka, w Powiecie Gnieźnieńskim, gospodarstwo wiejskie ekupne z budynkami potrzebnymi drewnianemi, rolami w polu ugorném z ogrodem morg 25 □ 20. W polu osiniinném, z łaką morg 22, □ 150. W polu iarem, z łaką i ogrodem morg 23, □ 175, otaxowane przez biegtych na złt. pol. 9,553. gr. 11. w terminach 17. Marca, 31. Marca, i 14. Kwietnia 1817. do sukcesorów Jakubowskich należące, w Gnieźnie w Sądzie Powiatowym, przez publiczną licytacyą więcey daicemu, za gotowe pieniądze sprzedane będzie.
 Wsie Kamieniec, dnia 13. Lutego 1817.

Nikołay Jakubowski.

Um Abnahme der Renovations-Loose zweiter Klasse 35ster Klassen-Lotterie bittet der Unterzeichnete. Auch sind noch Ganze, Halbe und Viertel Kaufloose gedachter Lotterie, so wie zur 44sten kleinen Geldlotterie gleichfalls wieder Loose zu haben in Bromberg bei H. W. L. George.

Das Gerücht, als wäre ich in eine alte Provinz versetzt worden, ist ungegründet. Meine Bestimmung ist: Justiz-Kommissarius bei dem Landgericht zu Bromberg. Dasselbst den 3ten März 1817.

Kafalski, ehedem Tribunals-Advokat.

Milnie ogłoszono, że w staréy prowincyi umieszczony zostałem, iestem przeciwnie Justyckommissarzem przy Sądzie Ziemiańskim w Bydgoszczy.

Verbesserung.

Bei der Ankündigung der Provinzial-Blätter für die Preussischen Länder am Rhein, Amtsblatt No. 6. Seite 94: ist der Preis des Jahrganges statt 4 rthlr. 20 ggr. durch einen Druckfehler nur mit 1 rthlr. 20 ggr. angegeben.

Außerordentliche Beilage

zum

Amtsblatt No. 10. der Königlichcn Regierung zu Bromberg.

Verordnung

betreffend die Justiz-Verwaltung im
Großherzogthum Posen.

Begeben Berlin, den 9ten Februar 1817.

Wir Friedrich Wilhelm, von Gottes
Gnaden König von Preußen etc.

Ehru kund und fügen hiermit zu wissen:

In dem Publikations-Patent vom 9ten No-
vember vorigen Jahres haben Wir bereits be-
stimmt, daß die Justiz in Unserm Großherzogthum
Posen durch Friedensgerichte, durch Landgerichte,
und durch ein in Posen einzurichtendes Ober-
Appellations-Gericht verwalter, und das mündliche
Verfahren in den dazu geeigneten Fällen beibehal-
ten werden soll. Ueber die hierdurch entstehenden
Abweichungen des Geschäftsganges von der Allge-
meinen Gerichts-Ordnung Unserer Staaten, ha-
ben Wir uns die näheren Bestimmungen vorbe-
halten, welche Wir in der gegenwärtigen Verord-
nung ertheilen wollen.

Wir verordnen demnach wie folgt:

Erster Abschnitt.

Von dem Verfahren bei den Landgerich-
ten in Prozessen.

§. 1.

Allgemeine Vorschriften. In welchen Rechts-
sachen das mündliche Verfahren statt findet.

In den Prozessen, die auf einfachen Tbat-
sachen beruhen, soll das mündliche Verfahren bei-
gehalten werden.

§. 2.

Dahin gehören besonders folgende Rechts-
Angelegenheiten.

- a) Wechsel, Executio, Prozesse, und klare Schuld-
sachen,
- b) Possessorien, Sachen,
- c) Mieths- oder Pacht, Räumungs, Sachen,

U s t a w a

tyoząca się Sądownictwa w Wiel-
kiem Xięstwie Poznańskim.

Berlin, dnia 9. Lutego 1817.

My Fryderyk Wilhelm, z Bożey
Laski Król Pruski etc. etc.

Wszystem wobec ikażdemu w szczególności, komu
o tém wiedzieć należy, wiadomo czyniemy:

W Patencie Naszym z dnia 9. Listopada
roku zeszłego postanowiliśmy już, iż sprawie-
dliwość w Naszém Wielkiem Xięstwie Poz-
nańskim przez Sądy Pokoju, Sądy ziemian-
skie i uorganizować się mający w Poznaniu
Najwyższy Sąd Appellacyjny wymierzony, i
ustna rozprawa w przypadkach do tego uwla-
ściwionych zachowaną być ma.

Względem wynikających z tąd w postę-
powaniu Sądowem odmian Powszechney Or-
dynacyi Sądowey Państwa Naszego, zastrze-
glisiny sobie wydanie bliższych w téy mierze
przepisów, które w niniejszém Urzędzeniu
udzielamy.

Postanawiamy zatem co następuje:

Rozdział pierwszy.

O postępowaniu przy Sądach Zie-
mianskich w Processach.

§. 1.

Pozepisy ogólne. W jakich sprawach ustna
rozprawa ma miejsce.

W sprawach na czynnych i wypadkach
niezawikłanych zasadzających się, ustna roz-
prawa ma być zachowaną.

§. 2.

Do tych należą w szczególności nastę-
pujące interesa prawne:

- a) sprawy wexlowe, ekecacyjne i sprawy o
prosty dług;
- b) sprawy possessoryjne;
- c) sprawy z nuyuu lub dzierzawy o exmissyę;

- d) Arrest: Sachen,
- e) Alimenter: Prozesse,
- f) Klagen aus einem Judikate,
- g) Diffamations: und Provokations: Prozesse,
- h) Prioritäts: Streitigkeiten außer dem Konkurs und Liquidations: Prozesse, und
- i) Streitigkeiten, welche bei Vollstreckung der Exekution entstehen.

§. 3.

In den übrigen Prozessen, namentlich in den Konkurs: und Liquidations: Prozessen, bleibt es dagegen bei der schriftlichen Verhandlung nach Anleitung der Vorschriften der Allgemeinen Gerichts: Ordnung.

§. 4.

Sobald eine Klage eingehet, prüft das Gericht nach dem Vorstehenden: ob sie zum mündlichen Vortrage geeignet ist, oder ob sie zur schriftlichen Verhandlung nach Vorschrift der Allgemeinen Gerichts: Ordnung verwiesen werden muß, und giebt der Sache hiernach die erforderliche Einleitung. Findet sich im Laufe des mündlichen Verfahrens, daß der Rechtsstreit zu weitläufig oder zu verwickelt wird, um auf dem vorgeschriebenen Wege fortgesetzt zu werden; so verfügt das Gericht die Instruktion im schriftlichen Verfahren.

§. 5.

Öffentlichkeit des mündlichen Verfahrens.

Der mündliche Vortrag geschieht vor versammeltem Gerichte und öffentlich, so daß jeder Mann als Zuhörer zugelassen werden muß. Ist indessen der Inhalt der Sache von der Art, daß Anstoß und öffentliches Aergerniß befürchtet werden kann, so bestimmt das Gericht, daß die Verhandlung bei verschlossener Thüre erfolge, und niemanden weiter, als den Partheien und ihren Bevollmächtigten, der Zutritt verstatet werde.

§. 6.

Das Gericht ist vollständig besetzt, wenn, mit Einschluß des Dirigenten, drei Mitglieder anwesend sind.

§. 7.

Durch wen der Vortrag gehalten wird.

Der mündliche Vortrag geschieht entweder von der Parthei selbst, wenn sie sich fähig hält, ihre Rechte selbst wahrzunehmen, auszusüßen und zu vertheidigen; oder von einem Stellvertreter derselben, welchen die Parthei sich aus der Zahl der bei dem Landgerichte angestellten Justizbeamten

- d) sprawy aresztowé;
- e) sprawy o alimentá;
- f) skargi z wyroku prawomocnego;
- g) processa diffamacyjne i prowokacyjne;
- h) spory o pierwszeństwo, nie w sprawach konkursowych i likwidacyjnych, i
- i) spory przy exekucjach wynikające.

§. 3.

We wszystkich innych zaś sprawach, mianowicie w sprawach konkursowych i likwidacyjnych, zachowuje się postępowanie piśmienne stosownie do przepisów Powszechnej Ordynacji Sądowej.

§. 4.

Skoro skarga iakowa podaie się, rozpoznaje Sąd według wyżej oznaczonych przepisów: czyli takowa do ustnej kwalifikuje się rozprawy, lub czyli do piśmiennej, stosownie do przepisów Powszechnej Ordynacji Sądowej, odestaną być musi działania, i według tego sprawie potrzebny nadaie kierunek. Jeżeli w ciągu ustnej rozprawy obazuje się, iż zachodzący spór staie się zbyt obszernym lub zawiłym, aby w przepisanej drodze mógł być dalej toczonym, na ten czas Sąd nakazuje Instrukcją na piśmie.

§. 5.

Rozprawa ustna odbywać się będzie publicznie.

Ustne wprowadzanie spraw odbywać się będzie przed zgromadzonym Sędem i publicznie, tak, iż każdy iako słuchacz przypuszczonym być powinien. Gdy z powodu publicznego wprowadzenia sprawy obawiać się należy nieprzyjemnego wrażenia lub zgorzienia publicznego, w takim razie Sąd nakazuje, aby się takowa przy zawartych drzwiach odbyła, i aby nikomu iak samym tylko stronom i ich Pełnomocnikom przystęp nie był dozwolonym.

§. 6.

Komplet Sądu składa się z trzech członków, licząc w to Prezydującego.

§. 7.

Przez kogo sprawa wprowadzona być może.

Ustne wprowadzenie sprawy dzieie się albo przez samą stronę, skoro ta zdolną być może czuje się, iż praw swych należycie pilnować, takowe popierać i bronić potrafi, lub przez ię Zastępcę, którego strona sobie z pomiędzy ustanowionych przy Sądzie Ziemiańskim

parten oder Advokaten wählen muß. Im letzteren Fall darf sie sich nicht durch mehr als einen Bevollmächtigten bei dem mündlichen Vortrage vertreten lassen.

§. 8.

Jeder Parthei wird gestattet, dem mündlichen Vortrage ihrer Sache durch den von ihr gewählten Bevollmächtigten, persönlich beizuwohnen.

§. 9.

Denjenigen Partheien, die ihre Armuth vorchriftsmäßig nachweisen, (Allgemeine Gerichtsordnung Th. 1. Tit. 23. §. 30. seq.) ordnet das Gericht, wenn sie sich selbst nicht vertreten wollen oder können, aus der Zahl der Justizkommissarien, Advokaten, oder Referendarien, einen Rechtsbeistand von Amteswegen zu.

§. 10.

Zu welcher Zeit.

Zum mündlichen Vortrage werden in jeder Woche besondere Tage bestimmt, und jede Sache zu einem derselben ausdrücklich verwiesen, ohne daß es der Bezeichnung einer bestimmten Stunde bedarf.

§. 11.

Die Sitzung beginnt um 8 Uhr Morgens, und währet so lange, bis die für den Tag bestimmten Sachen aufgerufen und verhandelt sind.

§. 12.

Ist letzteres aus besondern Ursachen nicht möglich, so werden die ausfallenden Sachen, je nachdem sie besondere Beschleunigung erfordern oder nicht, zum nächstfolgenden Tage oder zum nächsten gewöhnlichen Gerichtstage verwiesen, und den Partheien oder den Mandatarien solches zum Protokoll bekannt gemacht, ohne daß es besonderer Vorladungen bedarf.

§. 13.

Betragen der Partheien, Mandatarien und Zuhörer beim mündlichen Vortrage.

Wer beim öffentlichen Vortrage die Ruhe und Ordnung, sey es durch unzeitiges Laufseyn, oder durch Aeußerungen von Beifall oder Mißbilligung stört, und der Ermahnung, sich ruhig zu verhalten, kein Gehör giebt; wer die Ehrerbietung, welche er dem Orte und den Richtern schuldig ist, verleßt, und wer sich Beleidigung und Bedrohung der Gerichtspersonen erlaubt, der soll auf Anordnung des Dirigenten, augenblicklich entfernt, und von dem versammelten Gericht mit etzer, sogleich

Justyc-Kommissarzy lub Advokatów obrac winna. W razie ostatnim obronę swoją przy ustnény rozprawie iednemu tylko Pełnomocnikowi zlecać iéy wolno.

§. 8.

Dozwala się każdemu stronie, aby przy ustnénym wprowadzeniu iéy sprawy przez obranego sobie pełnomocnika, także osobieście była przytomną.

§. 9.

Tym zaś stronom, które ubóstwo swoje słosownie do przepisów udowodniły, (Powszechna Ordynacya Sądowa Cz. I. Tyt. 23. §. 30. i następné) przysiaie Sąd, skoro same siebie bronic nie chcą lub niemogą, z liczbą Justyc-Kommissarzy, Advokatów lub Referendary, obrońców z urzędu.

§. 10.

Kiedy.

Do rozpraw ustnych wysnaczą się w każdym tygodniu pewne dnie, i każda sprawa odsyła się do którego z nich wyraźnie bez oznaczenia w téy mierze godziny.

§. 11.

Posiedzenia Sądu zaczną się od osmém zrana, i dopoty trwać będą, dopóki wyznaczone na ten dzień sprawy nie będą przywołane i odbyte.

§. 12.

Gdy to dla szczególnych przyczyn nastąpić nie może, na ten czas sprawy nieodbyte, odsyła się do dnia następnego lub do najbliższej zwyczajnej audyencyi, w miarę, ile wymagają szczególnego pośpiechu, i strony lub ich pełnomocnicy uwiadomią się o tém w protokóle, i niepotrzeba, aby osobne do nich wydane były zapowzy.

§. 13.

Zachowywanie się stron, pełnomocników i stuehaczów przy ustnénym spraw wprowadzeniu.

Kto przy publiczném rozprawie przerywa spokoyność i porządek, bądź przez niewczesne odstawanie się, bądź przez oznaki ukontentowania lub nieukontentowania, i po napomnieniu, do porządku nie wraca; kto uchybia uszanowaniu, iakie miejscu i Sądziom winien, i kto znieważa osoby sądowe i im odgraża, ten za rozkazem Prezydującego natychmiast oddalonym, i od zgromadzonego Sądu na wykonac się niezwłocznie mając

zu vollziehenden Geld- oder Gefängnißstrafe, welche jedoch eine Geldbuße von 20 Thalern, oder achtstägigen Arrest nicht übersteigen darf, belegt, oder zum Zwecke der förmlich einzuleitenden Untersuchung verhaftet werden.

§. 14.

Die Partheien und ihre Bevollmächtigten sollen sich, bei Vermerkung einer nach dem Maßstabe des vorligen §. sofort zu vollziehenden Ordnungstrafe, gegen einander anständig und gefittet betragen, sich aller persönlichen und leidenschaftlichen Aeußerungen enthalten, und den gegenseitigen Vortrag unter keinem Vorwande unterbrechen.

§. 15.

Justizkommissarien und Advokaten, welche es sich zur Gewohnheit werden lassen, dieser Vorschrift entgegen zu handeln, sollen ferner zum mündlichen Vortrage nicht zugelassen werden.

§. 16.

Eine Parthei, welche dem Vortrage ihres Bevollmächtigten beivohnt, hat die Befugniß, am Schlusse desselben ihren Anwalt darauf aufmerksam zu machen, was etwa in der Sache übergangen, oder derselben noch hinzuzufügen ist. Unterbricht sie ihn im Vortrage, und glebt der erfolgenden Zurechtweisung des Richters nicht augenblicklich Gehör; so soll sie aus dem Sitzungssaale entfernt werden.

§. 17.

Besondere Vorschriften. Anstellung der Klage.

Die klagende Parthei hat die Verpflichtung, eine, nach den Vorschriften der allgemeinen Gerichts-Ordnung vollständig entwarfene Klage einzureichen. In den Sachen, in welchen der Sähnversuch beim Friedensgerichte vorgehen muß, geht die Klage mit den Verhandlungen von dort ein. Wo dies nicht der Fall ist, muß die Parthei eine Abschrift des Klageberichts und seiner Beilagen, zur Mittheilung an den Gegner beifügen.

Tritt ein Bevollmächtigter auf, so kann ohne Befugnung einer förmlichen Vollmacht, in der Regel die Klage nicht eingeleitet werden.

§. 18.

Der Klagebericht wird von dem zu ernenn-

karę pieniężną lub więzienia, która jednak 20 tal. lub osmiodniowego aresztu przechodzić niepowinna, wskazanym, albo w celu rozpoczęcia przeciw niemu formalney indagacyi, do aresztu wziętym będzie.

§. 14.

Strony i ich pełnomocnicy zachowując się powinni na wzajem względem siebie z przyzwoitą przystojnością, wstrzymując się od wszelkich, osobliwości dotyczących się i z namiętności pochodzących uszczypliwych wyrazów, i nie przerywać jedna drugą przy wzajemnym przedstawianiu obron pod żadnym pozorem, a to pod karą porządkową, w stosunku do poprzedniego paragrafu natychmiast wykonać się mającą.

§. 15.

Justyc-Kommissarze i Adwokaci, którzy z natęgu wbrew powyższemu przepisowi postępować zwykli, nadal do ulanych rozpraw dopuszczonemi niebędą.

§. 16.

Stronie, przy wprowadzaniu sprawy przez ię pełnomocnika, obecny, służy wolność, przy zakończeniu zwrócić uwagę Obroncy swojego na to, czy w sprawie opuszczonem lub jeszcze dodanem być mogło. Jeżeli go zaś w ciągu przedstawienia przerywa, i na nastąpić mającą przedtężyć Dyrygującego natychmiast do porządku niewraca; z sali posiedzeń będzie oddaloną.

§. 17.

Przepisy szczególne. Podanie skargi.

Strona powodowa obowiązana jest, podać skargę swoją według przepisów porządkowej Ordynacyi Sądowej dokładnie ułożoną. W sprawach, w których poiednanie w Sądzie Pokoju poprzedzić powinno, Sąd Ziemiański odbiera skargę od tegoż wraz z aktami. W sprawach zaś przez Sąd Pokoju nieprzechodzących, skrona łączycy powinna odpis wywodu skargi i iego annexów, w celu udzielenia ich stronie przeciwney.

Gdy stawa pełnomocnik, na ten czas bez dołączenia formalnego pełnomocnictwa, na podaną skargę pospolicie dalej postąpić niemogę.

§. 18.

Wywód skargi przez wyznaczyć się ma-

nende Deputirten der Sache, im Kollegio ordnungsmäßig vorgetragen.

Unzulässige Ansprüche werden ohne weiteres durch ein Dekret zurückgewiesen. Bei unvollständigen Klagen aber belehrt das Kollegium zuvörderst die Parthei, was sie zur Substantiirung derselben noch beizubringen habe.

§. 19.

Ansetzung des Termins.

Wird sie aber vollständig und substantiirt befunden, so wird zum mündlichen Vortrage ein Termin anberaumt.

§. 20.

Die Bestimmung des Tages (§. 10.) geschieht durch den Dirigenten des Kollegii, welcher den Termin in ein, zu diesem Zweck angelegtes Buch (Termin-Kalender) einträgt, und die zu beschleunigenden Sachen besonders auszeichnet.

§. 21.

Bei Ansetzung der Termine wird darauf geachtet, daß nicht mehr Termine auf einen Tag anberaumt werden, als in dem bestimmten Zeitraum mit Wahrscheinlichkeit werden abgehalten werden können.

§. 22.

Vorladung der Partheien.

Zu dem Termine werden beide Theile, der Beklagte unter Mittheilung der vom Kläger eingereichten Abschrift der Klage und ihrer Belegen, den Feil ausgenommen, wo diese Kommunikation durch das betreffende Friedensgericht schon geschehen ist, mit der Warnung des vorschriftsmäßigen Kontumazial-Verfahrens für die ausbleibende Parthei, vorgeladen.

§. 23.

Die Vorladungen werden förmlich ausgefertigt, wenn sie an die Partheien unmittelbar geschieht; an die Bevollmächtigten, wenn sie Justiz-Kommissarien oder Advokaten sind, ergreifen sie dagegen durch Abschrift des Dekrets.

§. 24.

Die Intimation geschieht nach den Vorschriften der allgemeinen Gerichts-Ordnung, und die etwaige Ansetzung eines Termins, muß den eben daselbst bei den einzelnen Prozeßarten gegebenen Bestimmungen beurttheilt werden.

W

igcego w sprawie delegowanego należycie w Sądzie przedstawionym zostanie.

Zadania prawu sprzeciwiające się oddają się bez dalszej formalności przez Resolucyą. Co do podanych zaś skarg niedokładnych oświadcza Sąd nasamprzód ironie, co w celu ichy uzasadnienia jeszcze usynić powinna.

§. 19.

Wyznaczenie terminu.

Jeżeli zaś skarga okazuje się być dokładną i uzasadnioną, wyznacza się do usnego ichy wprowadzenia terminu.

§. 20.

Dzień, w którym sprawa przywołaną być ma, (§. 10.) wyznacza się przez Dyrygującego Sądu, który termin w założony na ten koniec księdze, (Terminarz) zapisuje, i sprawy pośpiechu wymagające szczególne oznacza.

§. 21.

Przy wyznaczaniu terminów na to należy mieć uwagę, aby ich nie więcej na dzień jeden wyznaczono, iak w określonym przeciągu czasu z wszelkiem podobieństwem być może odbyć.

§. 22.

Zapozywanie stron.

Do terminu zapozwawsia się obiedwie strony, przy udzieleniu zaskarżonemu zażalonego przez powoda odpisu skargi wraz z ichy annexami, wyiawszay, gdy to już przez właściwy Sąd Pokoju nastąpiło, z otrzeżeniem, iż w razie niestawienia się, przeciw ironie niestawiającejy zaocznie postąpieno będzie.

§. 23.

Zapozwy wydaią się w formalney ekspedyoyi, skoro do stron bezpośrednio wystoiają się; do pełnomocników zaś, skoro ci są Justyc-Kommissarzami lub Advokatami, wydaią się tylko przez kopyą rezolucyi.

§. 24.

Wręczenie uskuteczania się według przepisów Powszechney Ordynacyi Sądowey, a nastąpie mogące odroczenie iakowego terminu rozpoznaniem być powinno podług obiętych tamże względem szczególnych rodzajów spraw rozporządzeń.

§. 25.

Beantwortung der Klage.

Nach erfolgter Infirmation der Klage, muß der Verklagte in allen Fällen, Wechselſachen als klein ausgenommen, besonders aber, wenn er eine Gegenforderung anzubringen, oder bei der Klagebeantwortung Thatsachen anzuführen, oder Beweismittel anzugeben hat, worüber die Erklärung des Gegners nöthig ist, die Konventionsschrift oder die Beantwortung der Klage mit der Abschrift, binnen einer gleich in der Vorladung zu dem Termin (§. 22.) zu bestimmenden Frist, vor dem Termine dem Gerichte dergestalt einreichen, daß letzteres selbige frühzeitig genug dem Kläger oder dessen Bevollmächtigten mittheilen, und dieser gehörig vorbereitet erscheinen kann. Die Mittheilung erfolgt von Seiten des Gerichts augenblicklich durch eine Verkündung des Dirigenten. Läßt aber der Verklagte die obgedachte Frist verstreichen, und wirkt auch nicht in Gemäßheit des §. 24. eine Prorogation des Termins aus: so kann in diesem über die Gegenforderung, oder über Thatsachen und Beweismittel, welche zu spät zur Kenntniß des Gegentheils gelangt, bei dem Widerspruch des letztern, weder verhandelt, noch überhaupt für diese Instanz Rücksicht genommen werden.

§. 26.

Ausruf der Prozesse im Termin.

Zu jedem Gerichtstage, und zwar 24 Stunden vor dem Eintritte desselben, wird ein Auszug aus dem Termins-Kalender (§. 20.) gefertigt, und an die Thür des Versammlungszimmers geheftet. Ein Exemplar desselben erhält der Gerichtsbote, um die Partheien aufzurufen.

§. 27.

Der Ausruf geschieht in folgender Ordnung: Vor allen gehen die Wechsel- und Arrest-Prozesse. Alsdann folgen die Sachen, welche schon in andern Terminen provokirt worden, die Executio-Prozesse, die Mieths- und Pacht-Räumungs-Sachen, die Possessorien- und Alimenten-Prozesse; die übrigen folgen sich nach der Präsentation der Klage. Von dieser Ordnung kann zwar der Dirigent in einzelnen Fällen, die wegen eigentümlicher Verhältnisse eine besondere Beschleunigung fordern, abgehen; es muß jedoch jedesmal

§. 25.

Antwort auf die Klage.

Po nastąpieniem wroczeniu skargi, powinien Pozwany we wszystkich przypadkach, wyjąwszy li tylko sprawy wekslowe, w szczególności zaś, kiedy wzajemną zamysła zastawić się pretensją, lub przy odpowiadaniu na skargę iakowe przytoczyć czyny, (facta) albo podać dowody, względem których oświadczenie się strony przeciwnéj jest potrzebny, wywód wzajemny jego pretensyi lub odpowiedzi na skargę wraz z kopią, w ciągu oznaczyć się mającego zaraz w zapózwie do terminu (§. 22.) czasu, tak wczesniej przed terminem do Sądu podać, aby ostatni takowe za wczasu ieszcze powodowi lub jego pełnomocnikowi udzielić, i tenże nalezyte przygotowany mógł kanać. Udzielenie to uskutecznia się z strony Sądu natychmiast przez rozporządzenie Dyrygującego. Skoro zaś zapózwany z dozwolonego mu podług powyższego rozporządzenia czasu niekorzysta, ani też stosownie do §. 24. odroczenia terminu niewyiedna, tedy na tymże względem wzajemny pretensyi, lub czynów i dowodów, zapózwano de wiadomości strony przeciwnéj doszłych, w razie isy sprzeciwiania się, ani postępowano, ani też w ogólności w teyże Instancyi iakowy na nie wzgląd mianym bydź nie może.

§. 26.

Przywoływanie spraw na terminie.

Na 24 godzin przed każdym dniem audyencyonalnym sporządza się wyciąg z Terminarza (§. 20.) i wywiesza się na drzwiach Izby audyencyonalnéj. Exemplarz ieden tegoż wyciągu otrzyma Woźny Sądowy dla przywoływania stron.

§. 27.

Sprawy w następującym przywołaniu się porządku: przed wszystkimi przychodzą sprawy wekslowe i arestowe. Po nich następują sprawy w poprzedzających terminach iuz odroczone, sprawy eksekucyjne, sprawy z nasy- mu i dierzawy, o exmissyą, sprawy possessoryjne i o alimenta; inne zaś następują po sobie podług przedtaty skargi. Od porządku tego może wyprawdzie Dyrygujący w szczególnych przypadkach, dla zachodzących okoliczności szczególnego przyspieszenia wymagających odstępować, lecz w każdym take-

der Grund der Abwechlung, in dem Ausbang des Termins Kalenders bemerkt werden.

§. 28.

Verfahren in contumaciam.

Wenn ein Prozeß aufgerufen wird, und die Partheien oder ihre Bevollmächtigten melden sich nicht, so wird gegen den Ausbleibenden sofort in Contumaciam verfahren. Der Deputirte der Sache nimmt eine Verhandlung auf, und es erfolgt, je nachdem Kläger oder Beklagter ausgeblieben ist, entweder die Beglegung der Akten, oder das Kontumacial-Erkenntniß, zu welchem Ende der Deputirte, nachdem die Partheien sich entfernt, die Sache dem Kollagio vorträgt, und das Erkenntniß sofort absetzt. Hat der ausbleibende Beklagte die Klage schriftlich beantwortet, (§. 25.) so muß sich der Kläger darauf auslassen, und das mündliche Verfahren wird in Contumaciam fortgesetzt und geschlossen.

§. 29.

Erscheint die verklagte Parthei durch einen Bevollmächtigten, so muß dieser vor Eröffnung der Verhandlung Vollmacht überreichen, oder sich vorläufig über die Bevollmächtigung durch schriftlichen Auftrag ausweisen, weil er sonst nicht zugelassen werden kann. Ist die Parthei selbst gegenwärtig, so genügt es, wenn sie zu Protokoll erklärt, daß der ebenfalls anwesende Anwalt ihr Mandatar seyn solle.

§. 30.

Vortrag der Sache.

Erscheinen beide Theile, so wird zum wechselseitigen mündlichen Vortrage geschritten. Dieser Vortrag, nämlich die Klage, Beantwortung und Replik, muß vorher ausgearbeitet seyn, und sich in dem Manual-Akten befinden. Der Kläger beginnt ihn, und der Beklagte antwortet, beide unter Vorlesung der zur Sache gehörenden Original-Dokumente.

Es ist nicht nöthig, die Klageschrift und ihre Beilagen vorzulesen, weil Richter und Parthei von ihrem Inhalte schon unterrichtet sind; es genügt vielmehr eine kurze Darstellung des Gegenstandes der Sache und der Beweismittel.

Wenn hiernächst, inwiefern es nöthig ist, wer über dem Dirigenten des Gerichts die Entscheidung zuschicket, der Kläger wiederum geantwortet, und der Beklagte darauf erwidert hat; so wird der Vortrag geschlossen, ohne schriftliche Rechtsausführungen zu gestatten.

Ungeachtet die Leitung des mündlichen Vor-

wym przypadku musi być wyrażona przyczyna tego w wywieszonym wyciągu Terminarza.

§. 28.

Postępowanie zaoczne.

Skoro się sprawa przywoła, a strony lub ich pełnomocnicy niegłaszą się, postępuje się natychmiast przeciw niestawiającemu zaocznie. Delegowany w sprawie sporządza protokół, i w miarę tego, czyli powód lub pozwany niestanął, nakazuje się albo reponowanie akt, albo wydać się wyrok zaoczny, w którym to celu delegowany, po ustąpieniu strony, sprawę Sądowi przedstawia, i wyrok natychmiast wygotuje. Jeżeli zaś niestawiający pozwany odpowiedź swoją na skargę na piśmie poddał, (§. 25.) powód na takową oświadczyć się powinien, i rozprawa użna dalej się toczy i ukończy się zaocznie.

§. 29.

Jeżeli strona pozwana przez pełnomocnika stawia, także przed rozpoczęciem działania złożyć powinien pełnomocnictwo, albo względem umocowania swojego tymczasem wylegitymować się przez zlecenie pisemne, gdyż inaczej przypuszczonym być nie może. Skoro strona sama jest przytomna, na ten czas dosyć na tém, gdy do protokołu oświadcza, iż obecny również obrońca ma być i jej pełnomocnikiem.

§. 30.

Wprowadzenie sprawy.

Jeżeli obiedwie strony stawaia, tedy postępuje się do wzajemny rozprawy ustnej. Skarga, odpowiedź i replika, wrzód wypracowane znajdować się powinny w aktach do ręcznych. Powód rozpoczyna rozprawę, a pozwany odpowiada, obydwa przy złożeniu należących dosprawy dokumentów oryginalnych.

Niepotrzeba aby wywól skargi i jego annexa były przeczytane, gdyż Sędziowie i strony o ich osnowie już są zainformowani; dosyć owszem, skoro przedmiot sprawy i dowody w krótkości przedkławią się.

Gdy potem, jeżeli potrzeba, względem czego Dyrygującemu Sądu służy deczyza, powód znówu odpowiedział, i pozwany na to replikował, rozprawa kończy się, bez dopuszczenia wywodów pismiennych.

Lubo kierunek ustnych rozpraw należy

trages in der Regel zu dem Amte des Dirigenten gehört, und dieser dabei allenthalben auf bestimmte Einlassung und Erklärung der Partheien über die erheblichen Thatsachen zu sehen, und ihnen die nöthigen Vorkalungen zu machen hat; so kann doch auch der Dirigent, wenn es die Umstände erfordern, die spezielle Leitung des mündlichen Vortrages in der einzelnen Sache dem Deputirten übertragen. Auf jeden Fall ist es die Pflicht des letzteren, über den mündlichen Vortrag eine Verhandlung aufzunehmen, welche das Erscheinen der Partheien, die Uebergabe der Vollmachten, und den Hergang beim Vortrag im Allgemeinen zum Gegenstande hat. Kommen jedoch beim Vortrage Zugeständnisse, Entsaugungen, oder andere wesentliche Erklärungen der Partheien vor, welche von dem Inhalte ihrer schriftlichen Auslassungen abweichen: so müssen auch diese zum Protokoll genommen werden. Nach beendigtem Vortrage versucht der Dirigent des Kollegii, oder der Deputirte, wenn diesem die Leitung des Vortrages übertragen gewesen, die Sühne. Kommt eine gütliche Einigung zu Stande, so wird der Vergleich vom Deputirten sofort aufgenommen, und hiernächst in Ausfertigungen den Interessenten zugestellt.

§. 31.

Mehrere Theilkonferten, gleichviel, ob Kläger, oder Verklagte, oder akzessorische Intervententen, müssen sich vor dem Ausruhe der Sache vereinigen, wer von ihnen, oder wer von ihren Bevollmächtigten den Vortrag halten soll, widrigenfalls der Dirigent des Gerichtes denjenigen bestimmt, welcher zum Vortrag gelassen werden soll. Hat indeffen einer von ihnen besondere Gründe oder Thatsachen anzuführen, welche seine Person allein betreffen; so muß auch er zum Vortrage verstattet werden.

§. 32.

Bei Urtis, Denunziationen, Abstationen und Nominationen, erfolgt die mündliche Verhandlung gleichfalls nach vorstehenden Anordnungen.

§. 33.

Der Klagegrund kann beim mündlichen Vortrage eben so wenig geändert werden, als der Klageantrag auf eine andere Leistung gerichtet werden kann, als diejenige ist, welche im Klagebericht gefordert worden.

(Die Fortsetzung folgt.)

w ogólności do urzędu dyrygującego, i lubo tenże przy takowych w szczególności tego przestrzegać winien, aby strony względem czynów ważniejszych jasno i dokładnie odpowiadaly i oświadczały się, a w tym względzie potrzebne im czynić powinien zaprzeczenia i uwagi, jednakże Dyrygujący gdy okoliczności tego wymagają, szczególne kierowanie usną rozprawą w tym procesie słać także może delegowanemu. Zawsze zaś obowiązkiem jest delegowanego, aby względem usnego rozprawy spisał protokół, który sławiennictwo stron, słozenie pełnomocnictw i tok rozprawy w ogóle ma za przedmiot. Jeżeli zaś przy rozprawie zachodzą przysiania, zrzczenia lub inne istotne oświadczenia się stron, które się od esnowy ich pieśniennych wywodów różnią, w takim razie i te także w protokole zapisanemi być winny. Po ukonczony rozprawie proponuje Dyrygujący Sąd lub Delegowany, skoro temuż kierunek rozprawy był poleconym, stronom zgodę. Jeżeli ta przydzie do skutku, Delegowany natychmiast ją zapisze, która się potem interesentom w expedytych wydaie.

§. 31.

Jeżeli kilka osób, wspólny interes mających bądź jako powodowie, bądź jako pozwani, lub jako przystępniacy interwenienci (*intervenientes accessorii*) do sprawy wchodzą, przed iey przywołaniem, między sobą ułożyć się powinni, kto z nich, lub który z ich pełnomocników sprawę ma wprowadzić, w przeciwnym albowiem razie Dyrygujący Sąd oznaczy tego, kto do usnego rzeczy przedstawienia ma być przypuszczonym. Jeżeli zaś kto z nich szczególne iakowe dowody lub okoliczności zechce przytoczyć, które się li tylko osoby iego dotyczą, takowe również przedkawić mu będzie wolno.

§. 32.

W listis denuncyacyach, adcytacyach i nominacyach, rozprawa usna również podług powyższych odbywa się urzędca.

§. 33.

Przy rozprawie usney szi zasada skargi zmienioną być nie może, ani też wolno żądać czego innego, iak to, co w wywodzie skargi było żędanem.

(Dalszy ciąg potóm.)